

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nur. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. RECLAME pe pagina
1-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 41.)

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se primumeră la toate adre-
sările poștale din țară și din
străinătate și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 225. — Anul LXX.

Brașov, Vineri 12 (25) Octomvrie

1907.

Reforma dărilor.

După ce ministrul-președinte Wekerle a prezentat camerei ungare proiectele de lege privitoare la pactul economic cu Austria, s'a grăbit să-i prezenteze și budgetul statului pe 1908, precum și proiectele de lege, cari au de scop o reformă temeinică a sistemului de dare actual.

De zeci de ani se tot repetă această prezentare a bugetului, dar până acuma n'a însemnat, mai ales în ce privește naționalitățile nemaghiare, decât din an în an o tot mai mare îngreunare a poporului cu alte noi sarcini.

Și de rândul acesta ni-se cer nouă jertfe fiindcă s'a urcat cuota și s'au urcat multe cari fac să crească milioanele la cheltuieli. Din toate aceste urcări de contribuție noi nemaghiarii ne-am ales numai cu sarcinile, nu și cu foloasele. Așa vedem și acum că cheltuielile ordinare s'au înmulțit la ministerul de agricultură cu cinci milioane coroane. Și cine va avea folos de aici? Coloniștii unguri, Ciangăii și Săcuii pentru cari să cheltuesc anual sume mari, pe când Românii din Ardeal sunt oprți chiar de a-și mai înființa Reuniuni agronomice, cum s'a întâmplat și aici în comitatul Brașovului. Mai departe ministerul de culte și instrucțiune publică a preliminat în bugetul său de astădată cu 11 milioane 600 mii coroane mai mult ca până acuma.

Unsprezece milioane de sigur nu e o sumă mică și cui credeți va avea să-i aducă folos? Nizuințelor celor ce vreau să construiască statul național maghiar și să ne maghiarizeze școalele în schimbul ajutoarelor, ce le va da statul învățătorilor și școalelor ajunse în strâmtoare.

De rândul acesta Dr. Wekerle, care e cunoscut ca un bun și mare

financiar, pare că și-ar fi luat inima în dinți, vrând să reformeze dările directe, să rectifice catastrul pentru darea fonciară (de pământ) și să stabilească o cheie mai dreaptă pentru această dare fonciară. Am zis că vrea să-și ia inima în dinți, fiindcă această reformă vrea s'o facă fără ca să urce dările de până acuma, ba chiar scăzând unele din ele.

Vom vedea ce va eși din această reformă a sistemului de dare de până acuma? Simte fiecare contribuabil că nu e egalitate și dreptate la măsurarea dărilor și că nicăiri nu a avut mai mare îndreptățire ca aici zicala: „Cine împarte parte își face.“ Dr. Wekerle este cel dintâi ministru de finanțe unguresc care vine odată să încerce a așeza sistemul de dare pe temelii mai drepte, urmând principiul ca fiecare cetățean să fie pus la contribuție în raport cât mai drept cu averea și veniturile ce le are. Cu alte cuvinte să se facă o împărțală prin care clasele mai sărace ale poporului să fie ușurate de contribuție pe cât numai este cu putință. Cu sistemul acesta de dare s'ar ajunge ca cei mai bine situați, cei cu avere și venituri mai mari vor trebui să plătească mai mult ca până acuma. Ear ceea-ce plătesc mai mult va urma a se scădea din sarcinile celor mai lipsiți și fără de avere.

Se pare că Wekerle voește să facă ceva serios în privința aceasta, căci, în vederea planului său de a reforma dările, el a socotit că această reformă va aduce un scăzământ în venituri de vr'o 20 milioane de coroane. Diferența aceasta vine de acolo, că după planul de reformă se vor fixa unele reduceri de dare pentru mai dreapta împărțire a sarcinilor, în-deosebi prin liberarea de dare a așa numitei sume minimale de existență, ca

adeacă să nu poată fi executată o parte a salariului, venitului sau a averei în imobile, din care datornicul trebuie să trăiască.

Vrea să facă guvernul coaliției și ceva pentru ușurarea existenței claselor mai sărace ale populației. Numai de n'ar fi deochiată și aceasta intențiune bună, ca multe altele, de egoismul nesățios al celor dela putere.

Revista politică.

Săptămâna aceasta a fost una dintre cele mai bogate în întâmplări. S'au făcut multe încurcături și gălăgii, de în o vreme ne așteptam la lucruri mari, la desbinări de partid și la căderi de guvern, dar nu s'a întâmplat nici o catastrofă și nu mai e nici teamă.

Partidul kossuthist, care era în mare ferebere pentru pactul încheiat fără nici o concesie națională, par'că s'a împăcat cu situația. Cinci inși au părăsit partidul, între ei și Hentaller, acela care chemase în țară pe Francisc Kossuth, și îl puse în frunte. Ceilalți deocamdată sunt gata să voteze pactul și urcarea cvotei, dacă în schimb vor fi asigurați de banca națională. Oricât de rău ar fi pactul, ei țin să rămână credincioși șefilor lor cari l-au încheiat. Partidul constituțional, nu-și bate capul cu asta. El se desfată acum în gloria conducătorului său, Andrassy, câtigată cu garanțele constituției, în cari însă nimeni nu știe să găsească ceva nou, și mai cu seamă din făgăduelile vechi nimic. Au însă norocul de a fi prezentate în o vreme, când toată lumea cu pactul are treabă. Partidul clerical-Poporal face pe supăratul pentru ridicarea cvotei, însă votează. Folosește prilejul ca să facă propagandă programului său, care este mai

real, primind comunitatea cu Austria. Mai nou a ținut o mare adunare în Borot, în partea de jos a țării, de unde are un singur deputat, Adamovici, sârb și greco oriental. Aci, șeful Rakovszky a făcut însemnate declarații, spunând, că partidul lui ține mult și acum, ca confesiunea catolică să fie favorizată.

Croații încă nu trădează ce planuri au pentru viitor. Sunt rezervați. Cu toate astea ciocnirile mai mărunte, s'au început. Celelalte partide nu au votat pe acel ce l-au propus ei în comisia financiară din sânul lor, ba au pus chiar pe urgisitul renegat Drohobeczky. Din cauza asta cu toții au ieșit din comisii. Asemenea a renunțat la postul de notar Dușan Popovici, când i-au strigat în ședință, că el ține postul numai de dragul legii.

În ședința de Miercuri însă a fost reales.

A făcut prețioasă declarație la Orăștie, deputatul naționalist A. Vlad. Spune de recunoașterea partidului naționalităților ca atare. Ne-a stricat însă bucuria un comunicat în „Lupta“, care arată treaba nelămurită și încurcată.

În cursul săptămânei s'au mai depus câteva proiecte de lege, de mare însemnătate, cărora însă puțină atenție le mai rămâne, după chestia cu pactul. Ministrul de justiție a reformat procedura civilă, făcând cu neputință trăgănarea proceselor, însă poruncind apărarea prin avocat în anumite chestii. Wekerle a prezentat bugetul pe 1908, urcând binișor cheltuielile. Alt proiect de lege a prezentat pentru reforma dărilor, așa fel ca darea de consumație să fie mărită. Impotriva acestor legi, socialiștii pregătesc mari adunări de protestare, de oarece ele sunt apăsătoare mai vârtos pentru clasele de jos.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Idealist...

De când te-ai ridicat în floarea vârstei tale
Ș'ai înțeles menirea tot omului în lume
Tu te-ai săbătut copile, să-ți împlinești chemarea
Și înfrățit cu munca, să-ți crești măritul nume.

Sub paza frunții tale bătut-au grele gânduri,
Născute din noianul eternității Firii
Și îndreptate toate de sfințe ideale,
— Ce stau dintru'nceput în slujba fericirii.

Dar hacăra gândirii, ce-a ars meru sub frunțe-ți
S'a stins... și întunec cuprins'a lumea Ta
Tot gândul fericirii s'a prăbușit în noapte
Cumplit om al vremii l'a prins în mreaja sa.

Tu plângi acum și singur pe drumuri neumblate
Iți cauți mângăierea și liniștea de veci,
Pe care n'ai găsit-o în valul lumii rele
Și 'ndurerat te cugeți spre alte lumi, să pleci.

Dar nu plânge copile! Tu nu știi, că durerea
Ce-o simte omul azi nu 'nseamnă nenoroc?
Ea-i leac 'noins cu vraje, ce vindecă pe om
Și sufletului gingaș spre liniște'i dă loc.

Și nici atunci nu plânge, când moartea 'nset va bate
La poarta dărâmată a sufletului tău,
Căci vei avea o clipă, când lumea de acum
Va înceta la capu-ți de-a mai vorbi vr'un rău.

Și nu da loc în gându-ți nici relei presupunerii
Că tu prin moartea ta vei înceta de-a fi.
Nu! Ci trupul tău trudit, sălășluit în groapă
Va odihni o clipă departe dintre vii...

Iar sufletu-ți pribeag va bate drumul lung
Al largei vecinicii, purtat meru de gând...
Și se va 'ntoarce 'n lume la trupul părăsit,
Când alte neamuri — bune — și-or face aicia rând.

Atunci tu făt al Firii, născut din ideale
Vei săvârși menirea, ce te-a adus în lume,
Căci fomeni fără suflet nu vor mai fi atunci,
Ci va fi dat peririi sălbaticul lor nume.

V. Nițescu.

Amintiri.

I.

În satul Epureni, ținutul Tutovei,
am stat ca învățător, aproape opt ani de zile.

Satul — ce e dreptul — are o așezare mândră. Strâns între piepturile mai multor dealuri, ce se gonesc în fugă vrăjmasă, el răsare cu căsuțele-i miciute dar curate răspândite înprejura bisericeii, ce-și înalță cu semeție fruntea către înălțimele albastre.

În ogrăzile sătenilor nu prea sunt acele vite, — cari arată bogăția unui sat — ...căci drept vorbind, is oam sărăcuți... prea au obiceiul cinstelnicului, învățați de când umblă Velnița lu Epureanu — stăpânul moșiei — și prea au fost înjugați cu angarale grele de mulți arendași streini, de când a murit el...

— Hei!.., când trăia bietul cuconu Manolachi Epureanu, erau alte vremuri... altă faimă se măcina la moară... căci de-i

murea Românului bou în bățatură, dădea fuga la curte și boerul milostiv, i-l puneă la loc!..

De-i trebuia omului lemn de casă, fuga la curte și cu biletul boerului 'și aducea creștinul cât putea.

Bun și milostiv a mai fost și mult ne-a mai ajutat!

Așa își povesteau bieții creștini, când își mai aduceau aminte de timpurile acele bune, când erau îndulcoți... când boerii își făceau o datorie sfântă din grija ce-o purtau celora, ce cu munca brațelor și sudoarea frunților, în dogoreala soarelui de vară și în gerul ernii, le fac averile.

Din umbra deasă aruncată de o sumedenie de copaci — ce-și înalță ramurile în înălțuri vajnice — răsare curtea veche, adormită sub palăria acoperământului de tablă roșie... Leagănul vechii familii Manolachi-Epureanu.

O mulțime de odăi îmbrăcate cu fel de fel de lucruri și odoară se disfac din țesătura păreților: în unele crivate mari strălucind în metal galben, în altele divanuri și sofale turcești; dulapuri mari pline cu cărți razim pereții prin antrețe.

Un mic paraclis cu pereții îmbrăcați în icoane suflute cu aur și argint, înaintea cărora scânteiază lumina palidă plecată dela candelile aurite, îți vorbesc de evlavie, ce caracteriză pe boerii noștrii vechi... cari în vremuri grele, în vremuri de cum-pănă mare pentru familie și țara lor, își găseau alinarea sufletului tulburat de griji, în plecarea dinaintea icoanelor. Și rugân-

du-se cu smerenie, Dumnezeu le lumina mîntea, de găseau mijloacele pentru înlăturarea primejdiei.

Mai în toate odăile sunt atârinate de pereți portrete, ce înfățișază membri de-ai familiei: unele cu ișlice de sub cari isvorăsc fețe sarbede încunjurate de bărbi, ce se revarsă până la piept; altele în malacofuri din cari se înalță trupuri pline de viață, pe când degetul mamei Lisaveta Logofiteasa — în grija căreia sunt lăsate curțile — se plimbă pe sub dănsule o-prindu-se pe sub fic-care la glasu-i blajin în tonuri fânguioase: „aista-i... cuconu Iordachi — în dreptul unei figuri cu ișlic și cu privirea pironită, ce te străpunge; — aista i cuconu Manolachi — în dreptul unei figuri pline de bunățate, asupra căreia se revarsă un păr scurt până la ceafă, cu cărare la o parte și cu fața mângăiată de atingerea unei bărbi retezată rotund.

„Aista-i cuconu Ionici“, și degetul i se oprește sub figura mreșată și blândă a unui tânăr în floarea vârstei.

„Asta-i Sturzoaia, soacra lui cuconu Manolachi“ în dreptul unui portret — în malacof — și așa mai departe... pe care ea îi arată din obișnuința ce-a oăpătat'o repetând fie-cărui musafer deslușirile portretelor.

Mama Lisaveta s'a trezit de mică copilă la curtea lui Epureanu. Aici și-a făcut viața și aici poate-o găsi-o și sfârșitul. Pe sub ochii ei au trecut atâtea vieți din familia Epureanului. Ea și-aduce bine aminte de vremurile când s'adunau boerii, în calește trase de câte doisprezece cai,

In marele ziar Austria, „N. Fr. Pr.“ celebrul scriitor norveg. Björn-
stjerne Björnson raspunde iarăși lui
Apponyi. Il atinsese mai cu seamă
cinismul acestuia, cum se mândrea,
că „va merge cu fruntea ridicată“
înaintea viitoarelor congrese de pace.
Ii aduce aminte de așezămintele cul-
turale ale slovacilor, pe cari le-au
răpit, și de miile cari emigrează în
America, în lipsa de libertate econo-
mică și culturală. De încheiere bătrâ-
nului scriitor făgăduiește să adune toate
datele și să scrie pe larg de volnicia
șovinismului maghiar în ce Apponyi
e fruntaș.

In dietă, Vineri, va fi o scurtă
ședință apoi iarăși vacanță până Marți.

Din dieta ungară.

In ședința de Marți a dietei ungare
ministru-președinte Wekerle a prezentat
proiectul de budget pe anul 1908, care
arată o urcare față de anul trecut. Chel-
tuielile s'au sporit cu o sumă de 103 mi-
lioane de coroane, iar dările s'au mărit
cam cu aceeași sumă. Principalele date ale
budgetului arată următoarele cifre: Chel-
tuieli ordinare 1,238,289,726 de coroane,
deci o sporire cu 103,513,827 cor. față de
anul trecut. Din această sumă cam 23 de
milioane și 600 mii coroane sunt întrebuin-
țate pentru sporirea lefurilor judecătorilor
și procurorilor, apoi pentru învățatorii dela
școlile elementare și pentru funcționarii
de tren. Cheltuielile camerei se urcă cu
207,265 coroane. La ministeriul de interne
980,743 cor. La serviciul sanitar 915,545
coroane.

Pe sama gendarmeriei a dat un plus
de 1,181,601 cor. Poliția Budapestei 457,798
cor. La finanțe s'au urcat cheltuielile cu
21,619,065. La comerț s'au urcat cu
45,363,799 cor. La căile ferate o urcare de
35,146,250 cor. La agricultură 4,975,449 co-
roane. La culte și instrucțiune publică
11,609,887 cor. La ministeriul de honvezi
1,678,008 cor. La justiție un spor în chel-
tueli de 3,760,569 cor.

In aceeași ședință primul-ministru
Wekerle a prezentat de asemenea 7 pro-
iecte de legi în chestia reformei dărilor.
Caracterul principal al acestei reforme este
simplificarea dărilor și anume va fi: 1)
dare după venit, 2) darea după câștigul
profesional, 3) dare de pământ, 4) dare de
casă, 5) după capital și rentă:

Dare de venit sunt obligați să plă-
tească: 1) Cetățenii ungari după toate ve-
nitele lor, dacă au locuință stabilă pe teri-
toriu țării. 2) Cetățenii ungari cari trăieșc
în străinătate, după venitele ce le au
în interiorul țării. 3) Cetățenii străini, dacă
locuiesc cel puțin un an pe teritoriul țării,
sau dacă stau aci pentru câștig. Sunt scu-
tiți de dare de venit aceia, cari au salariu
sub 600 cor. anual.

Scala dărei de venit e următoarea:

6—700	5
7—800	6
8—900	7

9—1000	8
1000—1100	9
1100—1200	10
1200—1300	11
1300—1400	12
1400—1500	14
1500—1600	16
1600—1800	19
1800—2000	22
2000—2200	26
2200—2400	30
2400—2600	34
2600—2800	38
2800—3000	44
3000—3200	50

După această sumă se i-au 6 cor.
pentru fiecare spor de 200 cor., până la
4000. Dela 4400 în sus pentru fiecare 400
cor. creștere se i-au 16 cor., dare. Dela
7200 în sus pentru fiecare 600 cor. o ur-
care de 27 cor. Dela 10.000 în sus rapor-
tul e diferit.

Darea după câștigul profesional se re-
feră la toți aceia, cari trăiesc din industrie,
comerțului, sau din băieșit.

Referitor la darea de pământ la sta-
bilirea procentului și îndreptarea catastro-
relor este un proiect separat. Darea de casă
în Capitală scade dela 17.6 procente la 17
procente. In orașe cu mai mult de 15 mii
de locuitori și în localitățile balneare se
reduce dela 15 la 11 procente; în cele cu
mai puțin de 1000 de locuitori se reduce
dela 15 la 9 procente.

Darea de venit după capital și rentă
în loc de 10 procente se reduce la 5 pro-
cente.

In ședința de ieri a dietei s'au făcut
alegerile în deputațiunea cvotei. Deputații
croaiți, cari își depuseseră mandatele lor
din comisiunile dietei, au fost din nou re-
aleși de asemenea a fost reales notar dep.
croat Dusan Popovici.

Interview cu Regele Carol

România și politica în Balcani.

D. Bratter, corespondent al zia-
rului *Hamburger Nachrichten*, a avut
onoare de a fi primit în audiență de
Regele Carol. Audiența a ținut un
ceas.

In această vreme, Suveranul a
convorbit cu ziaristul german, printre
alte, și de rostul politicii române în
Balcani.

Reproducem, după *Bukarester
Tagblatt*, cele ce urmează, din inter-
viewul acordat de Regele României:

Rusia față de Bulgaria.

— «Se știe azi în toate cabinetele
europene — a zis Regele — că Eu n'am
fost nici un pot fi câștigat pentru unele
planuri aventuroase ale unor state balca-
nice. Ca și Austria și Rusia, menținerea
statu-lui-quo în peninsula balcanică eu o
consider ca o necesitate absolută, ca sin-
gura înălțurare a haosului care altminte-
lea ar deveni inevitabil. În senzul acesta
am căutat să influențez asupra prințului
Bulgari, care mă vizitează din când în

când și mă bucur foarte mult, văzând ca
sfaturile mele sunt ascultate.

«De altminte, în Bulgaria se știe
azi prea bine că în Rusia nu găsesc răsu-
năt unele dorințe și năzuințe pan-bulgare,
pentru a căror realizare era nevoie de spri-
jinul rusesc.»

— «Prin urmare, speranțele legate în
Sofia de vizita din urmă a marelui duce
Vladimir sunt nule și zadarnice? — In-
trebă d. Bratter. M. Voastră știe că, dela
această vizită, în multe cercuri din Bul-
garia se pun cele mai puternice speranțe
pe o colaborare rusă, la o eventuală ac-
țiune macedoneană în senzul năzuințelor
pan-bulgare.»

«Totul e neadevăr» — răspunse Re-
gele făcând cu mâna un gest semnificativ.
«Marele duce n'a vorbit în Sofia despre
Macedonia. Prin atitudinea sa a dat destul
de lămurit să se înțeleagă ca tema «Ma-
cedonia» poate fi discutabilă, pentru gu-
vernul rus, numai într'un sens: în sensul
liniștii și ordinii și a păzirii statului quo.
De altminte, astfel de vizite se comen-
tează falș de cele mai multe ori. Aproape
nici odată ele n'au în vedere inaugurarea
unei politici noi, ci numai confirmarea și
întărirea unei politici deja existente.»

«Rusia și Austria» — continuă M. S.
Regele — «se vor opune cu toată energia
oricărei acțiuni care ar putea avea ten-
dența să zdruncine cât de puțin liniștea
în Balcani. Întru aceasta, ele sunt manda-
tatele tuturor puterilor semnatare. Mariile
Puteri știu că, în această năzuință, ele pot
conta pe colaborarea cinstită a guvernului
român.»

Spre mare.

«S'a spus — zice d. Bratter — că
Rusia, spre a-și refăce prestigiul știrbit în
Asia răsăriteană, se gândește din nou la
politica ei tradițională în Balcani și-și va
relua planurile vechi de sute de ani, pla-
nuri cari în Constantinopol sunt cunoscute
și temute.»

— «Acest lucru nu-l cred exclus» —
răspunse Regele. «Totuși, până atunci vor
trebui să treacă desigur ani mulți. Acum
Rusia e ocupată cu alte griji, mult mai
importante. Afară de aceasta, Rusia, pen-
tru a ajunge la mare deschisă, n'are ne-
voie să ocupe întâi Constantinopolul. Sunt
alte căi; Rusia le cunoaște și probabil că
le va preferi drumului prin Constanti-
nopol.»

Convorbirea se îndreaptă iarăși asu-
pra chestiei macedonene. M. S. Regele luă
cartea pe care i-o oferise d. Bratter și zise:
«Sper că în cartea d-tale ai arătat că Ro-
mânia din Macedonia sunt un element cu
totul pașnic, că ei—contrar atitudinii ce-
loralalte naționalități din Macedonia—n'au
aspirațiuni politice, nu turbară pacea și
sunt supuși leali ai sultanului — și că ei
nu voiesc nimic altceva decât să-și poată
ține slujba bisericească și învăța copiii lor
în propria lor limbă.»

D. Bratter răspunse afirmativ.

— «Sultanul — zise mai departe re-
gele — »cu care corespundez în această
privință, știe de asemenea aceasta — și de
aci politica din anii din urmă favorabilă
Aromânilor. In anii de mai înainte, dușma-
nii noștri îi însuflaseră neîncredere și îde

aceea ezita în atitudinea sa față de cona-
ționalii noștri. Dar de ani de zile, el a re-
cunoscut că atât elementul român, cât și
guvernul român, care sprijinește pe cona-
ționalii lui din Macedonia, merită cea mai
deplină încredere. Și Hilmi-pașa, inspecto-
rul general al provinciilor macedonene, și
Ferid pașa, marele vizir, știu aceasta și de
aceea suat bine dispuși față de noi.»

Bande aromâne în Macedonia.

— »Dar tocmai în timpul din urmă,
Hilmi pașa ar fi afirmat existența unor
bande aromâne în Macedonia.»

— »Am auzit despre aceasta, dar n'am
primit nici o confirmare oficială. N'o pot
crede. Hilmi pașa știe tot așa de bine, ca
ori cine altul, că în Macenia nu există
bande, „comitajii“ românești.»

— Sunt, de altminte, în Macedo-
nia, ca și în București, oameni cari sunt
pentru o astfel de formare de bande —
»pentru apărarea contra atacurilor din
partea celorlalte naționalități«, cum zic ei.
Ei au încercat chiar să câștige pe unul
din miniștrii mei — e mort acum — pen-
tru planul acesta. Eu, însă am declarat
scurt și cuprinzător: dacă nu se pune ca-
păt acestor tendințe, eu încetez de a mă
mai interesa de Românii din Macedonia.
Asta ajută. Această se știe foarte precis
în Turcia.»

— »Turcia, zise d. Bratter e vădit că
face acum silinți mai serioase decât în-
nainte vreme, spre a pune capăt bandelor
în Macedonia și mai ales pentru a zădărnici
lucrarea celor grecești. Păcat că n'a făcut
așa mai de mult.»

Teama autorităților turcești.

— »M'au încredințat — răspunse re-
gele, — că autoritățile turcești se temeau
în toată puterea cuvântului de-a lua mă-
suri împotriva Grecilor. Grecii se află în
număr foarte însemnat în toate orașele
mari ale Turciei, au mare trecere și mai
ales mulți bani. Pe lângă asta au un aliat
puternic, pe patriarhul ecumenic, care e
în slujba intereselor naționale grecești, și
a cărui preoți atâță mereu nemulțumirile
în Macedonia. Pe câtă vreme această stare
de lucruri nu încetează, nu se poate gândi
la liniștea Macedoniei. Grecia face o poli-
tică scurt văzătoare și își instrăinează cu
totul simpatia puterilor.»

Ca dovadă de această miopie dădu d.
B. faptul că Grecia ar avea cel mai mare
interes a merge mână 'n mână cu Româ-
nia, în loc de a căuta conflict cu această
țară. Ar avea de înălțurare împreună o
primejdie care le amenință pe amândouă:
cea slavă. O politică pricepută, româno-
greacă, ar putea fi cea mai puternică a-
părare în potriiva acestei primejdii.

Regele făcu un semn de aprobare.

»Neapărat«, — zise el. »Am stăruit
asupra acestui punct, acum în urmă la
Viena.»

Apoi regele Carol schimbă vorba și
trecu la alte chestii politice.

la curtea stăpânului său, și aici între zi-
durile ei, în focul patriotismului și al dra-
gostei de țară, se sfătuiu pentru binele
ei, punând la cale acel act măreț „Uni-
rea“, ce ne-a scos din ghiarele vrăjmașilor
încunjurători și ne-a așezat în rândul po-
poarelor europene cu dreptul la viață!...

In fața curților, este așezată gră-
dina de flori, din rândurile cărora, în
diseară, răsare figura înaltă deșirată, cu
fața scofălcită încadrată de-o barbă neagră,
a lui moș Ion Florariu. El fusese în vre-
muri, om de ajutor la florărie; iar dela
moartea stăpânului a rămas el florar, în
locul franțuzului, ce-și luase tălpășița.

N'ai stă odată de vorbă cu dânsul,
să nu ți se căineze de nevoile vieții, ori
să nu ți spună de bacșișurile, ce le că-
păta, când trăiau stăpânii.

Pe la 1859 Manolachi Costachi Epu-
reanu făcea parte din sfatul țării. Pe
atunci nu erau drumuri de fier și el mer-
gea la Iași — capitala Moldovei — pe
socoteala lui... fără bilet de liber parcurs!...

Inhămă la butcă 12 cai, ce mâncau
pământul în pocnetele surugilor. La fie-
care ușă a butcii avea câte-un călăreț,
înarmat până'n dinți.

Câtă cheltuielă avea de purtat, câtă
oboseală și cât sdruncin trebuia să sufere
ș'apoi la câte primejdii nu se expunea pe
drumurile de țară rele, pe vremuri de
ploae și de iarnă și prin codrii nefârșiți,
ce se întindeau în lanțuri, cine știe până
unde!...

Cu toate aceste nu se dădea înapoi
dela nici un sacrificiu pentru binele țării.

Aceștia sunt adevărații sfinți ai nea-
mului românesc.

II.

Astăzi moșia Epurenilor e ținută în
arendă de Românul Dumitru Eremia. Oa-
menii îi mai zic și „Mocanu.“ Aceasta
pentru că, de fel e despre munte — din
Ardeal — și sătenii de prin partea lo-
cului numesc pe toți oamenii dela munte
„mocani.“

E unul din rarii gospodari, ce întâl-
nești în țara liberă, care să-și facă tre-
burile cu rost și de aceia vreau să-l fac
cunoscut cititorilor:

Scurt de statură, cu corpul bine le-
gat, fața-i roșie plină de sănătate îi stră-
lucește de argintul părului însurit; așa
că nu degeaba un argat — Ardeleanu —
când a cam luat luleaua Neamțului îi zice
„Suru.“

Vara, în zorii zilei ori în căldura nă-
bușitoare a amiezii, îl vezi — veșnic în
pasul regulat al calului — călare, îmbră-
cat cât se poate de simplu cu niște haine
de doc, prin multe locuri cu petece însă
cât se poate de curate de ți-i mai mare
dragul să-l privești.

Din întreaga-i ființă nu respiră decât
energie, și curățenia sufletului.

E un adevărat cultivator de pă-
mânt, care știe să scoată foloase mari.

Deși moșia e în mărime de 3 mii de

fălci, nu se slujește decât de câți-va lo-
gofeți în conducerea ei... încolo singur își
ține socotelile, neserviindu-se de vichii,
contabili, chelari ș. a.

Atât vara cât și iarna când încă nici
nu se luminează, i-auzi gura răsăunând prin
curte în liniștea dimineții, chemând și
orânduind treburile curții; iar răsăritul
soarelui îl apucă pe câmp. De multe ori
nici la prânz nu mai vine pe acasă, ci se
mulțumește să-și ostoaiească foamea pe
brazda, ce strălucește răsturnată de fierul
plugului, în bătaia soarelui.

Primăvara, în mustul omătului, cio-
căriile aduc laude lui Dumnezeu, suin-
du-se și coborându-se ca gloanțele în ne-
gura brazdelor, ce pătează pământul în
abureală.

Vara, toate muncile și le face la
timp și cu rănduială, iar la vremea tre-
rului tăbărește cu mașinile și într'o lună
de zile, nu-i mai rămâne fir de pae ne-
treerat; pe când la alți proprietari de
prioprejur, le crește pânea în șuri din
cauza ploilor de toamnă!... încât cu drept
cuvânt poate să rădă pe sub musteți și
să zică: „că dacă au pâne multă?!”

Nu e zi lăsată dela Dumnezeu, ca
toată moșia să nu fie trecută prin ochii
lui și toate treburile să nu fie văzute de
dânsul singur.

Dacă în țara românească ar fi toți
proprietarii și arendașii ca D. Eremia,
știu că nu ne-ar mai fi dat ochilor, să
vedem pe săteni ploconindu-se înaintea
Fișerilor și Mendelilor!...

Feciorii d-sale — ca cinci are — toți
voinici și frumoși; când vin — în va-
canță — de pe la învățături, muncesc
de-a valma cu oamenii: cari umblă după
oameni, cari dorm la șuri în vremea tre-
rului, cari după alte treburi, cu un cuvânt
nu șed de loc... muncesc; iar nu ca cu-
conași de-ai noștri... dacă se văd olecăță
duși mai depărtați de casă, apoi dorm
toată vara și aleargă unde-i umbra mai
deasă.

La D. Eremia, omului care-a muncit,
i se plătește până la ban. Nu se bucură,
Doamne păzește, la munca creștinului.

Ține la cinste ca la cel mai mare
lucru prețios și de aceia câți logofeți nu
și iau tălpășița când sunt prinși cu „măța
'n sac.“

Pe cât e de harnic, chibzuit, schiver-
nisit d-l Eremia, pe atât d-na Suzana Ere-
mia — soția dumisale — e adevărată al-
hină a casei.

Doamne! Ce gospodărie întinsă mai
ține și ce bine și cu rost o mai con-
duce!...

Să mănânci pâne de casă făcută de
mâna dumneaei, nu te mai saturei mân-
când. De multe ori musafirii, ce se întâm-
plă în gazdă, sunt treziți în zorii zilei, de
mirosul dulce, ce-ți deșteaptă pofta și
care izvorăște din ouptorul cald. D'apoi
ce mai uscături, cărnați pregătiți cu miro-
denii, de să te lingi pe degete nu alta
ceva; apoi la punerea murăturilor pentru
iarnă, la pregătirea laptelui și la scoa-

STIRILE ZILEI.

— 11 Octomvrie v.

Starea sănătății Maj. Sale Monarchului. Știrile cari sosesc din Schönbrunn despre starea sănătății Maj. Sale Monarchului sunt de câte-va zile mai favorabile. Ziarul »Fremdenblatt« scrie între altele: Maj. Sa se află pe calea însănătoșării. Cătarul începe să dispară, temperatura corpului e normală, apetitul bun și în genere starea puterilor e multumitoare. Maj. Sa a făcut ieri din nou o preumblare în galeria castelului din Schönbrunn, care i-a priit foarte bine. După preumblare Maj. Sa s'a ocupat de afacerile de stat.

Christianul. Scrie »Neamul Românesc« »Scenele dela Pânade s'au învârtit la Christianul Bârsei, unde 14 țărani români au fost înțepați cu baioneta de husari beți. Dintre oamenii răniți de husari vor muri doi. Comanda locală n'a vrut să țină în seamă nici o plângere. — *Tăcerea foilor românești, afară de »Gaz. Trans« ne pune în uimire.*

Despre cele petrecute după măcelul din Cristian ni-se mai comunică următoarele amănunte: Alaltăeri s'a început cercetarea la fața locului de către o comisiune mai mare militară. Cei răniți s'au prezentat rând pe rând în fața comisiei, unde au spus din nou cele petrecute cu ocaziunea măcelului și la invitarea comisiei, și-au formulat pretensiunile în bani ce le au pentru suferințele îndurate și pentru zilele de lucru, pe cari au trebuit să le petreacă în casă. Fiecare rănit a depus apoi jurământul, pe fașunile sale. Cercetarea a continuat și ieri și azi.

Pentru Björnson. Adunările populare din trei comune, unde deputatul Hodza voia Dumunica trecut să-și facă darea de seamă, au fost oprite de către pretură, prin decizia: »cu toată ridicarea cea mare a simbrilor, nemulțămirea s'a înțepit în așa măsură, cât astfel de adunări populare fac numai să se răstoarne pacea și liniștea.«

Nu s'a mai pomenit — în state constituționale, frește — atâta volnicie față de un drept de frunte al deputaților, care e totodată și o datorianță a lor.

183.25 Lei a colectat »Gaz. de Dum.« din Simleu pentru familiile celor uciși în răscoalele din România, și pentru răniți.

Sfințire de biserică. Comitetul parohial gr. cat. din Poienile-Zăgrii invită la sfințirea bisericii noi edificată, care se va îndeplini în 3 Nov. st. n. 1907.

Dela magistratul orașului primim spre publicare următorul avis: Fecciorii de pe teritoriul orașului Brașov, cari sunt născuți în anul 1871 și fără a se justifica, nu s'au prezentat până acum la asontare, se provoacă în senzul §-lui 80 punct 6 din regulamentele pentru apărarea țării partea I-a se anunță în luna lui Noemvrie a. c. la despărțământul militar al magistratului pentru a fi prezenteți la timp înaintea comisiei de asontare și anume sunt provocați: Oskar Weber, Stelean Ogea, Alajos Nándor Pán, Nicolae Coliban, Petru Lajos, Stefan Musika, Antal Mathé, Alexander Lakatos, Friderich August Orendi, Constantin To-

tere din el a utului, a smântânii nu se amestecă, Doamne ferește, altă mână de cât a dumisale.

Tot dumneșiei prăgătește și la bucătărie... bucătăreasa doar fierbe bucatele numai.

Cealaltă treabă a casei, grijitul, scuturatul, spălatal rufelor, toate se fac sub pavața și supraviețuirea sa. Și nu numai atât!...

Dar de multe ori, când mă duceam la curte, numai ce-o găseam cu furca'n brâu, torcând în mijlocul ogrăzii, încunjurată de orătânii.

Mă cruceam singur, nu alt-ovea. Auzi d-ta, cogeamite cucoană mare, bogată. să s'apuce de tors!...

Și cum să nu te miri, când așa zise eucomite de-ale noastre, mai jos puse, li-i rușine să s'apuce de gospodărit și să dea o' lingură prin cel boș, ori o' mătură prin cea casă: ci așteaptă mereu să-i pună bărbatul, care muncește Dumnezeu știe cum, slugă.

Și nu mă mir numai eu... dar toată lumea, care vine pe la dumnealor. Și multă mai vine, căci tari-s ospitalieri și primitori. În crucea nopții de le-ar cere cine-va găsduire, să scol și-l primesc. Sunt timpuri, când cu săptămânile nu șed vreodată singuri la masă.

Unii musafiri vin, alții se duc; și toți primiți bine cu bunățate, plecând mulțumiți.

canie, Árpád Konrad, Vasile Orghidan, Alexandru Leiner, George Negru și Oskar Iosif Sotschek.

In contra proiectelor de dare, cari îngreunează mai cu seamă clasele de jos, fiind noua dare aruncată asupra obiectelor de hrană, s'au început adunările de protestare. Cea dintâi o țin socialistii din Budapesta în 27 l. c. Vor protesta și împotriva pactului, care earăși mai cu seamă pe cei săraci li împovorează.

Necrolog. În Purcăreni a încetat din viață văd. *Maria M. Grama* în etate de 59 ani și al 12-lea an al văduviei. În mormântarea va avea loc Sâmbătă în 13 (26) Octomvrie la orele 2 în cimiterul bisericii gr. or. române din Purcăreni.

Un nou complot contra Țarului. Telegrammele sosite în cursul zilei de ieri arată că la Petersburg s'a descoperit un nou complot contra Țarului. La Țarskoe-Selo s'ar fi găsit un gang secret în care se aflau materii explozibile. În momentul când s'a descoperit gangul lucrau într'ansul 2 oameni.

Istoria atentatelor revoluționare din Rusia mai cunoaște un caz identic. La 17 Februarie 1880 a fost aruncată în aer sala de mâncare a palatului de iarnă din Petersburg, cu câteva minute înainte ca Țarul Alexandru II să între într'ansa. În sală nu se aflau decât oameni din personalul de serviciu cari au și pierit. Atentatul acesta a fost și el comis cu ajutorul unui gang subteran care își avea esirea într'o pivniță dintr'o stradă învecinată, pivnița în care locuia o sărmană femeie, care se ocupa cu negoțul de lapte. Aceasta sărmană femeie nu era alta decât revoluționara Jesse Helman. În capul complotului se afla atunci Djeiibof.

Producțiune teatrală împreună cu tablouri vivante în Brașov. Reuniunea femeilor române, pentru ajutorarea și înfrumșetarea sfintei biserici din Brașov-vechiu« va aranja cu concursul tinerimei române din Brașov-vechiu, o frumoasă proeucliuue teatrală împreună cu 3 tablouri vivante, în ziua de 27 Octomvrie st. v. (9 Noemvrie st. n.) a. c., în sală de teatru »Central Nr. 1« din loc.

Programul acestei producțiuni, care este foarte variat, să va publica în nr.ii viitori de Duminecă ai acestui ziar.

Cununie. D-șoara Mariți *Leoca* din Sâmbotelec și d-l Emil O. *Petricaș* din Turda ne anunță cununia lor religioasă, care se va ținea Duminecă în 27 l. c.

Reuniunea învățătorilor rom. gr. cat. din ținutul Lugoșului își va ținea adunarea generală din ast an la Izgar în zilele de 10 și 11 Nov. st. n. 1907 cu ordinea de zi obișnuită.

Nou proiect de lege pentru consumuri. În ministeriul de comerț se lucrează la un nou proiect de lege pentru societățile de consum, după care acestea vor putea vinde numai membrilor lor articlii de comerț ce țin. Aceasta s'a făcut la cererea comercianților privați, cari într'una se plâneau de concurența consumurilor.

În casa dumnealor, dela lucrurile cele mai mici și până la cele mai de valoare nu respiră de cât simplitate, ordine și românism.

Toate lucrurile făcute din lemn alb, nevâpsit, țesături de in și cânepă acoper paturile.

Salonul îmbrăcat numai în scoțuri naționale, de te prinde mirarea și nu-ți vine a crede c'a umblat mână de om, de le-a făcut.

Pe pereți portrete de-ale eroilor români: Andrei Mureșan, Traian, Familia Regală, de-ale luptătorilor pentru susținerea Românismului ca: Ioan Popazu și alții.

Buni la inimă amândoi ca și fecciorii lor, nu-i chip să iasă prin sat, ca sătenii cu mic cu mare — cu cari să întâlnească — să nu se descopere și să nu le sărute mâna, în semn de respect.

D-na Eremia nu pierde nici un prilej, că de câte ori se întâlnește cu sătenile, să nu le povățuească ca să-și îngrijească de gospodărie, să-și vâruiască casele și să le țină curat, să se hrănească bine, să lese copiii să meargă la școală, să se ducă cu toții la biseică, spre a se ruga lui Dumnezeu și să trăiască bine între dâșii și cu cealaltă lume.

Milostivă peste samă: așa când se duce la biserică din Bărlălești, unde e îngropată unica fiică ce-a avut, copiii îi ies înainte, cum zăresc trăsura de departe, iar domnia-sa, cu bunățate inimii și dra-

Comună ungurească fără copil. Comuna Nagyhasány din com. Baranya, dincolo de Dunăre, are 8500 de suflete. Comuna e bogată, are hotar mare, productiv și are numai 18 copii la școală. De 2 ani nu s'a mai născut nici unul. Până acum eră sistemul de un copil, acum s'au lăsat nevestele și de unul. Abordează de-a rândul și nu le găsește nimeni leacul.

Liga contra duelului. Există în Germania o ligă în contra duelului care își va ținea adunarea ei generală anuală în curând la München. Ea e activă și prosperează. Liga posedă treizeci de mii de membrii de toate opiniunile politice și religioase și posedă actualmente secțiuni în 19 orașe ale Germaniei. Acțiunea sa se manifestă prin circulare, prin cari își dă silința de a suscita o mișcare de opinie contra duelului și părtinește pe cei ce recurg la tribunalele pentru protecțiunea onoarei lor individuale. La început președintele Ligei în contra duelului a fost prințul de Loewenstein, care acum a intrat ca novice într'o mânăstire din Olanda.

Incunjurul pământului pe jos. Patru holandezii curajoși, M. I. Saeys și femeia sa, Leo doctor în geografie și N. Sayes, toți în etate de treizeci de ani, au trecut pe la Cambrai, urmând a face pe jos călătoria în jurul pământului interpretată la Amsterdam în 26 Septemvrie. Această călătorie fu provocată de un rămășag de 100,000 franci, făcută cu doctorul Bing din Amsterdam. Excursionistii trebuie să încunjure pământul pe jos în timp de șeșase ani și jumătate, trăind numai din câștigul ce-l vor face vânzând cărți postale cu portretele lor. Excursionistii după ce au trebuit să stea 3 zile în Liege, s'au îndreptat spre Paris, de unde vor pleca spre Riviera etc.

Un tânăr absolvent de 6 sau 8 clase gimnaziale, care știe bine ungurește află aplicare imediată ca practicant în farmacia mea, pe lângă condițiuni favorabile. Reflecții să se prezente în persoană. Dumitru Banciu farmacist în Săliște (Szeliște) comit. Sibiu.

Răscoalele în Maroc ne aduce aminte că influență mare a avut Mohamedanismu în Europa. Și știința medicală are a-i mulțumi mult. Între altele amintim, că la sfârșitul secolului al 10-lea medicul arab Muhamed Arrasi a fabricat diferite prafuri de dinți, fiind-că deja pe atunci se puneau mare importanță pe curățenia gurei. Astăzi se știe, că cultivarea rațională a gurei, cu prafului de dinți probat *Sarg Kalodont* conservă dinții sănătoși până la adânci bătrânețe.

Pentru grabnica desfacere a marelui proviziuni de pomișori, recomandă școala de pomi a lui Friedrich Gaspari & Comp. în Mediaș (Ardeal) cu prețuri scăzute toată instalațiunea școalei de pomi, pomi roșitori, răsaduri, bătuș, diferite plante, brazi, trandafiri, catalog cu prețuri la cerere se trimite gras.

gostea, ce nutrește pentru copii, le împarte covrigi și alte bunătăți, ce-adece pentru ei. Celor ruși la haine ori nespălați le spune, că dac'or mai veni murdari, nu le mai dă nimic. Și de aceea cum zăresc trăsura pe drumul de pe costișe, »tiva« la fântână ori la părau, ca să se spele, căci altfel știu că nu capătă nimic dela »cucoana« cum o numesc ei.

Școala e ajutată tot timpul anului. În cășlegile Crăciunului trimete copiilor la școală: coșuri încărcate cu pâne și felii de brânză; la începutul anului și la premii, cărți.

La examen alături cu învățătorul stă și ascultă, încurajând pe micii copilași. Și nu numai în Epurani, dar și în alte sate.

Asia mi-adnc aminte că într'un an eram delegat de Revizorul școlar să fac examenul și la școala de gospodărie țărănească înființată de d-sa cu defuncta Princesă Elena Bibescu și D-na Ezarho — ficele lui M. Epureanu.

Dela orele 6—9 dimineața făceam examenele la școala de gospodărie, unde d-na Eremia nu lipsea dinpreună cu »Boerul cel bătrân« cum îi mai zice oamenii d-lui Eremie, ori câtă treabă ar fi avut; apoi dela 9—12 făceam examenul la mine, unde d-na Eremia eră de față.

Într'un rând îmi spune să împart timpul așa fel ca să mergem și la școala pin Horga — un sat vecin.

Era o zi, ce strălucea de frumșetea

Björnson contra lui Apponyi.

Trufașul grof Apponyi și-a găsit beleaua cu bătrânul poet norvegheian, care l'a luat în clește fără cruțare, și nu-l mai lasă din mână. A trebuit să vadă și să se convingă groful, că în Björnson a aflat un adversar, care nu prea știe de glumă.

Apponyi s'a fost lăudat cătră cineva, că ori câte ar spune Björnson despre el, aceasta nu-l va împedeca de a merge »cu fruntea ridicată« la o viitoare adunare internațională. Venindu-i la ureche aceasta lui Björnson, el a adresat o scrisoare ziarului vienez »N. Fr. Presse«, în care vestește cuvintele de mai sus ale lui Apponyi în ton batjocuritor, scriind următoarele:

»Contele Apponyi mi-a răspuns «cu fruntea ridicată». El mă asigură că dacă va apărea iarăși într'o adunare interparlamentară de pace, eu pot să fiu convins, că «aceasta o va face cu fruntea ridicată».

Cine se îndoiește? Când un asupritor de popor s'a arătat vre-odată altfel?

Nu mai de curând în dieta ungară, când reprezentanții slovaci au fost maltratați și dați afară, l'am văzut pe contele Apponyi ridicându-se și anunțând ce are să se facă pentru a asupri mai departe acest popor. O lege școlară s'a primit, ea și care nu s'a mai fost văzut înainte, căci cele mai importante dispoziții ale acestei sunt din gutta-percha! Aceste pot fi astfel întinse, ca toate naționalitățile să fie înecate în ele. *A smulge pe copiii dela limba lor maternă, e tot atâta ca a smulge pe copiii flămânzi dela sânul mamei lor.* Tot-asta este ce contele Apponyi o poruncește în aceasta lege cu fruntea ridicată.

Strânsi în brațe de aceasta lege pot fi supuși spiritului și voinței maghiare încetul cu încetul Germani, Români, Croați, Ruteni și Slovaci, pentru că acest spirit și aceasta voință sunt cele mai vechi, cele mai nobile, cele mai spritoare de cultură din lume, acelea, cari pot promova mai bine progresul popoarelor pe acest pământ. Sub domnia acestei legi, încă și mai multe mii de emigranți, ca până acum, își vor părăsi patria cu sacul în spate și cu sdrașele lor, indeseși în vagoanele de vite ale drumurilor de fer. În mijlocul lor va sta atunci contele Apponyi cu fruntea ridicată. Asta să-i mângâie! Să mângâie pe cei ce se duc ca și pe cei ce rămân acasă, în oara când se vor despărți cu lacrimi amare.

Dacă apoi copiii rămași acasă nu vor putea învăța ungurește, fiindcă este o limbă grea și urmare va fi că nu vor învăța nimic, așa că Ungaria posedă cei mai mulți ignoranți (analfabeți) în Europa, ce are a face? Vedeți, contele Apponyi stă între ei cu fruntea ridicată! Bisericile goale, goale fiindcă se predică ungurește (episcopii aristocrați numesc pe preoții!) — contele Apponyi le umple, el singur, totdeauna cu fruntea ridicată. Dacă muzeele naționale ale Slovacilor se închid și mijloacele pentru acestea se confiscă, (și printre ele chiar și darul împăratului!), fiți convinși, pe e

și veselie naturii. Razele soarelui sărutau spicele grâului, ce se legână în valuri, la adierea vântului.

Trăsura noastră, alunecă pe drumul ce șerpuia printre holdele coapte, trasă de doi fugari sdraveni.

Primarul, pe care-l luase cușila, căci de... examen îi trebuia lui la vremea asta? — se făcuse mititel pe capră.

Iată că ne întâlnim în cale, cu preotul Petrache din Bărlălești, ce fusese — se vede — la vr'un maslu. Nici una, nici două, îl sui în trăsura și la Horga.

— Că am treabă cucoană... că am pus pe arie...

— Nu! Haide! că ca preot, trebuie să încurajezi copiii.

Și bietul preot Petrache, n'a avut încotro, a trebuit să meargă.

La Horga a trebuit să stăm până la 12 deameazi. Se făcuse o căldură și era o zăpușeală de ne curgea nădușeala șiroae. Totul părea topit de focul soarelui și numai noi înțotam în colbul, ce se ridica de pe întinderea drumului.

De sărăcia satului, că nu prea puteau sătenii să poarte de grija copilașilor, am plecat eu; de domnia lor îmi voi aduce aminte cu mult drag.

Th. Popovici — Grivița.

colină din apropiere se vede noul spirit apărător al maghiarilor: Contele Apponyi cu fruntea ridicată.

In onoarea acestui spirit apărător *adun martori și mărturie, dela popoarele asupra ale Maghiarilor*. N'am zor, căci știm cu toții, contele Apponyi, le așteaptă cu fruntea ridicată!

Lovitura, ce a dat-o din nou Björnson lui Apponyi l'a durut pe acesta foarte tare. Aceasta se vede și din porunca ce a dat-o Apponyi biroului de corespondență telegrafic ungueresc, de a-l lua în apărare într'un comunicat adresat prin sârmă tuturor foilor din străinătate. In acest comunicat se zice, că foile maghiare privesc atacul lui Björnson, ca o nedreptate. Björnson nu este in drept să zică, că naționalitățile nemaghiare sunt asupra și că limba lor maternă li-se răpește, fiindcă „noua lege școlară prescrie studiul limbii maghiare pentru acele școli, in care limba de propunere este nemaghiară“. Ați auzit ce li se spune celor din străinătate că legea Apponyi nu cere mai mult decât ca in școlile nemaghiare să fie studiu obligat limba maghiară? Când aceasta au cerut-o deja mai nainte cu 25 de ani prin legea școlară dela anul 1879.

Vede îndată ori și cine, că dreptatea nu e pe partea apărătorilor lui Apponyi. Ce ne zice o altă foie din Viena, că oricât s'ar svârcoli Apponyi, el este și rămâne in lupta cu Björnson cel in frânt și bătut.

Alcoolismul, de Dr. Izidor Marcu și Ștefan Roșianu. Blaj, 1907. Tipografia seminarului arhiepiscopesc.

Autorii acestei cărți primiseră dela Consistoriul arhiepiscopesc din Blaj, însărcinarea de a elabora un proiect de statut contra alcoolismului, pe baza căruia să se poată înființa reuniuni de cumpătare in arhiepiscopie. D-nii Dr. Izidor Marcu și Ștefan Roșianu au făcut un raport împreună cu proiectul de statut, care s'a desbătut și in sinodul arhiepiscopesc dela Blaj in Noiembrie 1906. Din raportul acesta modificat și întregit se compune cartea „Alcoolismul“, care are un cuprins pe 164 pag. foarte interesant, împărțit in 4 capitole, in cari se vorbește pe larg despre natura alcoolului și acțiunea lui asupra organismului corpului omenesc; despre urmările alcoolismului din punct de vedere social-moral; despre lupta contra alcoolismului și despre apărarea și remediile practice contra alcoolismului. Într'un adaus se vorbește de acțiunea bisericii gr. or. române in contra alcoolismului și de statutele ligei catolice de abținere și din Elveția.

Cartea aceasta scrisă cu multă cunoștință de cauză și pe baza opurilor celor mai renumite despre alcoolism, ar trebui să se găsească pe masa fiecărui cărturar român. Prețul 1 cor. 10 fl.

Popasul țiganilor.

(După Geibel.)

In noapte, sub poale de codru n'verzit,
E freamăt de glasuri, un tainic șoptit;
Ard galbene flăcări și 'n zarea de foc
Vezi chipuri sinistre grămadă ntr'un loc.

Țiganii, drumeții cei vecinici ei sunt!
Cu ochii de fulger, cu pletele 'n vânt;
La Nilul cel galben departe născuți,
Ei arși sunt de soare, de vânturi bătuți.

Aproape de flăcări pe pajiște stau
Bărbații sălbateci și chiote dau,
Femeile-aleargă mănecare făcând
Și umplu păharul și-l poartă pe rând.

Ei cântece cântă și basmuri își spun
Din vremuri mai bune c'un alt cer mai bun;
Bătrână țigancă, acolo sub brazi,
Descântece 'nvăț pe negri nomazi.

Și oacheșe fete să 'nșiră la joc
In cercul cel magic al zării de foc,
Răsună ghitara ferbinte și 'ntins
Și jocul se 'ncinge sălbatic și-aprins.

In urmă să culcă, odihnă cătând;
Le freamătă brazii s'adoarmă curând.
In vis, exilații pământului lor,
Văd Sudul, o țară, și ei un popor.

Starea sâmănturilor in Ungaria. — Asociația regnicolară a agricultorilor ungueri a adresat corespondenților ei următoarele trei întrebări: 1. Intârziatu-s'a sâmăntul de toamnă și in ce raport față de anii normali? 2. Cum e starea sâmănturilor de toamnă? 3. Cum va fi dezvoltarea in toamnă a sâmănturilor și cum vor urma sâmănturile?

Conform răspunsurilor primite de la corespondenți, starea sâmănturilor in ținuturile din dreapta Dunărei e indelust de bună, in Bănat până acum nu e încă teamă de o primejdie mai mare, in ținuturile din Ostul și Nordul Ungariei sâmăntul de toamnă a intârziat pretutindeni, iar starea sâmănturilor e indeobște foarte rea. Cea mai mare primejdie e in ținuturile din Nordul Ungariei, deoarece aici earna vine din vreme, astfel numai dacă in viitor timpul va fi foarte prielnic pentru facerea arăturilor de toamnă, e nădejde de o îmbunătățire a situației triste. In rezumat: sâmăntul de toamnă a intârziat aproape pretutindeni, semințele aruncate in pământ au răsărit foarte rău, și dacă in viitor nu va ploua din belșug, e primejdie că sâmănturile in partea lor covârșitoare vor fi pustiite.

Convocare.

Despărțământul „Făgăraș“ aparținător Reuniunii Inv. din Arhiepiscopie gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș in conformitate cu § 21 din statute își va ținea adunarea de toamnă Duminecă la 3 Noiembrie. n. a. c. in comuna Olăhujfalu (Noul român) la care avem onoare a invita P. T. membrii și pe toți binevoitorii școliei.

Program:

1. La 7 ore a. m. participare la serviciul divin.
2. Lecție practică cu elevii școliei locale prin inv. Atanase Visalon.
3. Deschiderea adunării și constatarea membrilor prezenți.
4. Alegerea comisiunilor pentru apărarea lecției practice și a disertației precum și pentru încrierea de membrii noi.
5. Citirea dizertației: „Rolul școliei ca factor in scopul dezvoltării culturale a poporului nostru“, prelucrată de inv. Galacteon Ganea.
6. Citirea procesului verbal luat in adunarea trecută și raportul biroului pe anul de gestiune expirat.
7. Raportul delegaților, cari au participat la adunarea generală a Reuniunii.
8. Raportul comisiunilor esmise sub punct 4.
9. Eventuale propuneri.
10. Defigerea locului pentru adunarea de primăvară și designarea persoanelor dizertante.
11. Alegerea biroului pe un nou period.
12. Inchiderea ședinței.

Vad, la 15 Octombrie 1907.

Octavian Popp
prezident.

Ioan Cocișiu
secretar.

Cugetări.

Natura noastră ne face intotdeauna nefericiți in ori-ce stare; dorințele noastre ne zăgrăvesc o stare fericită, pentru că alături la starea in care suntem plăcerile stării in care suntem, iar când vom ajunge la aceste plăceri nu vom fi fericiti, pentru-că vom avea alte dorinți potrivit noii stări.

Cu toate că unii n'au interes in ceea-ce spun, nu trebuie să conchidem de aici numai decât că ei nu mint, căci sunt oameni cari mint numai pentru a minti.

Pe măsură ce avem mai mult spirit, găsim că sunt mai mulți oameni originali. Oameni de rând nu găsesc deosebire între oameni.

Omul nu e nici ânger, nici dobitoc, și nenorocirea face, ca acel care voește să facă pe ângerul, face pe dobitocul.

Poscal.

4 Iulie in Indiana Harbor, Ind.*)

Indiana Harbor, Ind., Iulie 1907.

In ziua de 4 Iulie s'a serbat cu mare paradă ziua de *Independență* a „Statelor Unite Americane“. Nimic nu poate fi mai imponent, mai atrăgător, ca paradele ce se fac in diferitele crașe cu aceasta ocazie. Se cheltuesc milioane pe artificii, toată lumea, dela copil până la bătrân își manifestă bucuria jubileului prin a împușca cu patroane oarbe, sau prin artificii. In această zi îți face impresia ca și când ai asista la o manevră sau la un războiu.

Așa și in orașul nostru desăptămâni nu se vorbea de alta decât de parada ce va fi la 4 Iulie, și pe care o vor aranja pompierii de aici. Au fost invitați toți negustorii principali, precum și Societatea noastră „Transilvaniana“ a lua parte la festivități.

La aceasta invitare Societatea a convocat imediat o ședință extra-ordinară de comitet, in care s'a hotărât ca societatea să ia parte la parada, și membrii cari voesc a participa să-și facă uniforme.

Uniforma a fost aleasă cea de Infanterie Americană cu parole de tricocolorul național român, șepoi albe, ear de jur împrejurul șepoilor asemea tricocolorul românesc.

In ziua de 4 Iulie un număr de 54 membri ai societății in uniformă, se adună in fața casei șegarului soc. d-l Petre Duma, unde președintele îi aranjază după mărime, și îi pune pe 2 rânduri, le dă scurte instrucții, spre aducerea aminte,

*) Corespondența aceasta după ce a răcit prin Europa s'a reintors iarăși din America, de unde am primit-o numai zilele aceste. Red.

(de oare-ce aproape toți membri au fost cătane), face câte-va mișcări, apoi se face scoaterea drapelului societății, dându-se onorul de cătră muzică și membri societății. La aceasta a asistat un numeros public de diferite naționalități.

După sfârșirea acestei coremonii, membri societății cu muzica pornesc spre locul de paradă in ordinea următoare:

D-l Nicolae Rociu din Nucet, președintele-aranjator, apoi drapelul societății purtate de stegarii soc. Petre Duma din Răhău cel național român și Ioan Olteanu din Sebeșul-săcesc cel național american, având ca purtări ai panglicelor pe D-nii Filon Holom din Limpedeș (Târnava-mică), casarul soc. și Gheorghe Gherman din Danes.

După steaguri urmează muzica, apoi la distanța reglementară membri societății. In fruntea soc. merge d-l Dumitru Niculescu din București, președintele societății având la dreapta pe d-l Dumitru D. Toma din Dobârca, vice-președintele soc., iar la stânga pe d-l Ioan N. Sufană din Poiana, secretarul soc., după dânsii urmează membri societății înșirați pe 2 rânduri.

Un spectacol măreț se prezinta ochilor. Diferite care triumfale, de ale diferitelor branșe, îmbrăcate in flori și culorile americane. Ca mai frumos am observat, un car al meseriașilor tâmplari, pe care era clădit o frumoasă casă-vilă, carul Domnișoarelor, îmbrăcate numai in culorile americane, carele pompierilor, carul brutarului Chas Martin, care reprezenta un cuptor, iar oamenii luorau la facerea pâinei etc.

Când soc. „Transilvaniana“ ajunge in Michigan Ave, e întâmpinată de căpitantul pompierilor, care era călare, și pe a căruia față se putea citi bucuria și mulțumirea de aspectul ce l'a prezentat societatea noastră. Radios de bucurie ne conduce la locul destinat.

După un interval de 15 minute, grandiosul convoiu se pune in mișcare in ordinea următoare: muzica pompierilor, carul meseriașilor, carul Domnișoarelor, muzica soc. „Transilvaniana“ steagurile și membrii sei, soc. tâmplarilor, apoi celelalte care. In aceasta ordine s'a ocolit pe străzile principale ale orașului.

Este de remarcat, că tot publicul nu mergea decât pe partea societății noastre. Pe strade și dela ferestre, când soc. trecea, publicul bătea din palme și aplauda uniforma americană și ținuta bravilor români. I-a entuziasmat se vede treaba. — S'au luat de cătră autorități diferite fotografii in diferite străzi.

După terminarea paradei șeful pompierilor, președintele paradei d-l avocat Hembroff precum și alte persoane marcante din oraș ne au felicitat călduros zicându-ne: „Românii au avut primul loc azi, și lor li-se cuvine primul premiu azi!“

De aci făcându-se puține mișcări, societatea a plecat in mijlocul aplauselor, cu muzica 'n frunte cântând și publicul pe lături spre Hală unde a urmat petrecerea.

Seara la orele 8 s'a jucat comica piesă teatrală „Cinel-Cinel“ sau „Coroana lui Ștefan cel Mare“. Succesul a fost

Dar zorile roșii să varsă pe cer,
Frumoasele visuri fantastice pier,
Greu scârție carul, ei pleacă la pas —
Dar unde? O viață de drum și popas!
G. Coșbuș.

Din carnetul unui judecător.

Grea meserie e aceia de judecător pentru unul care pricepe însemnătatea misiunii lui și pe care-l interesează direcția mersului stărilor sufletești ale oamenilor.

Are un judecător două feluri de lucrări de făcut: unele, ca să întrebunțez termenul tehnic, scornit probabil in bătaie de joc, grațioase, pe cari le indeplinește in camera de chibzuire in lipsa părților, și altele, contențioase, procesele.

Cele dintâi sunt de-o banalitate, de-o secăciune ce nu se poate pricepe, până nu ți-ai făcut creerul cenușe lucrând la ele. Autentificări de acte de vânzare, de imprumut, de închiriere, de tovrășie, chemări in judecată, conturi de epitropii, procese verbale de ale primarilor, subprefecților, portăreilor, — toate scrise într'un stil greșos, impersonal, mort și neînsemnat ca o pară ștearsă. Oricât le-ai stoarce nu poți scoate din ele un dram de judecată generală.

Al doilea fel de lucrări sunt procesele. Acestea nu sunt lipsite de interes,

dar au o dureroasă înrăurire asupra friii judecătorului.

Vecini cari se mănâncă între dânsii pentru un deget de pământ, tovarăși cari se înșeală unul pe altul, rude cari duc ani întregi judecând, cheltuind o mie ca să câștige o sută, frați cari măcar că au trăit alături își contestă frăția — zilnică deflarea a unor oameni, cari vin urățiți, cu vinele gâtului umflate de grija pierderii sau câștigării unui lucru adeseori neînsemnat, gândul că și acolo acasă nu poate unul să iasă pe prispa casei lui, fără ca să nu aducă 'n tamplele celuilalt un virtej de sânge clocotitor, — toate astea sădesc încet in sufletul judecătorului un dispreț și un desgust de oameni, care-l pot duce la o desăvârșită mizantropie.

Și apoi de câte ori nu simte bine că dreptatea nu e de partea celui care totuși trebuie să câștige procesul?

Știe bine că unul căruia i s'a luat pe nedrept pământul de cătră un altul, nici n'are, nici nu-i vine să dea unui avocat cât i se cuvine; că d'asa mai totdeauna vine însoțit de un avocat slab; că dimpotrivă împilatorul, — făcându-și socoteala că chiar de-ar da jumătate din lucrul luat pe nedrept tot rămâne in câștig cu cealaltă jumătate, — vine cu un avocat bun, talentat, cunoscător profund al codului, al tuturor piedicilor și curselor, de care 'și ferește cu grijă clientul și pe care le întinde cu măestrie in întunec sub pașii potrivitului.

Câte încheități strigătoare nu e silit judecătorul să săvârșească pentru respectarea legii și de câte-ori nu rămâne cu inima scriviță de pasul greoiu al principului triumfător!

Răsoesc un carnet in care treceam note aproape zilnice, in vremea in care eram judecător.

Ici și colea siluete și mutre de împriocinați; câte-va depoziii hazlii de martori; crâmpene de procese verbale: „repozindându-se la el cu forță majoră il insultă de mama sa Sevastița, mamă, majoră, domiciliată in aceeași comuna“.

Incolo reflecții aspre dar adevărate la adresa advocaților și gânduri de o amară mizantropie.

Abia următoarele câte-va bucățele interesante:

Substitut la Pitești. Un țaran bătrân, care umblă in cărje, întră in cancelarie tainic, încheie ușa binisor uitându-se împrejur, se apropie și sprijinindu-se de masă întreabă încet și serios:

— Ce s'a făcut, taică, cu jalba mea?

— Care jalbă?

— Jalba mea, cu ăla dă mi-a fermecat picioarele, dă mi-le-a betejit.

— Care ăla?

— Ce nu știi? Aaa! Stai să-ți spui.

Și începe să istorisească, cu intonații convingătoare:

— Ghiniseam la târg — (acu la Crăciun să 'mplinește anul) — să târguesc

strălucit. Persoanele deputante sunt următoarele:

D-l Dumitru D. Toma din Dobârca, rolul pitarului Sandu s'a prezentat cât se poate de bine. D-na Octavia Mayer din Nuoeț, în rolul Smaranditei a atras admirația publicului. D-ra Ana Rociu din Nuoeț, în rolul Tinuței a fost cât se poate de bine, asemenea și D-ra Maria Suciucă de companie. D-na Maria I. Șufană în rolul Floricăi, tineră țărăncă a stors aplauzele publicului, nu mai puțin. D-l Ioan N. Șufană din Poiană în rolul lui Graur fecior boeresc a stărnit un haz neîntrerupt și aplauze nesfârșite.

Au contribuit la reușită și D-nii Nicolae N. Toma din Dobârca, Gheorghe Capătă din Danes, Ioan Munthiu din Răbău și Iosif Oana din Nuoeț, ca țărani.

Serbarea s'a deschis de d-l N. N. Toma, care a declamat frumoasa poezie „Deșteptarea României“ de V. Alexandri. În timpul reprezentației au cântat d-l Ioan Munthiu din Răbău, cu o frumoasă voce: „Până când frate Ardelene“, după dansul d-l Gheorghe Capătă „Ciobanul“ stărnind aplauze. După terminarea reprezentației d-l Ioan N. Șufană a declamat hazlia bucată: „Ciobanul la Biserică“, de Speranța, a mai cântat și domnul Ioan Munthiu.

Petrecerea o durat până la orele 4 dim., când fie-care s'a retras ducând frumoase amintiri cu dansul.

P. S. Iată cum sorie gazeta, „The Harbor Sentinel“ despre noi. „De remarcat este la parada pompierilor noștri, modul cum Românii de aici s'au prezentat. Toți membrii soc. D-lor în uniformă de Infanterie America cu parole și treicolorul național românesc la șepci cu drapelul american de-a drapta, și cei românesc de-a stânga; Ce au voit să ne arate cu aceasta? Ne arată că prima cinste o dă țării în care trăiesc, și pe cât le-au fost cu putință s'au manifestat această cinste, dar laudă lor căoi nici aici în depărtare nu au uitat de nația lor, ci au reprezentat-o prin drapelul lor național și culorile naționale dela șepci... — Nu numai gazeta locală laudă ținuta românilor, dar și câte-va ziare din Chicago au publicat articole eare numai cinste și onoare ne-a făcut.

Iată dar frați români, ce va să zică a ne înscrie în societăți și a ne asocia. Nu numai beneficiul ne e de folos, dar cinstea, ce o căpătăm față de oameni cu care trăim, cinstea, căoi cu aceasta aducem laudă națiunii noastre.

În Indiana Harbor, românii s'au câștigat o cinste mare în fața Americanilor, și sunt fericiți de-a mai auzi pe strade urâtul cuvânt de „Deygo“ (venetic), ei din contră azi când ne întâlnim pe stradă sau în fabrici ne întind mâna pretinște și ne zice „Romanian good people“ (Românul e bun popor). Frumos când auzi din gura unui popor care acum 10—15 ani nici nu știa ce e „Român“: „Poporul Român e brav“.

Nici marile nedreptăți ce ne pregătesc, și ne fac magnații unguri nu le sunt neocunoscute, și e mângâitor, când auzi din gura unui popor așa de depărtat, cuvinte de simpatie și de încurajare.

Americanii cu dragoste privesc la înaintarea noastră și ne admiră că așa

oâte ceva și să mă 'ntâlnesc cu gineri-miu, că am un ginere la Valea Corbului, oolea. Așa mă 'ntâlnesc eu cu gineri-miu, vorghim noi ce vorghim, bem noi ce bem, ne târguim noi niște alea, de! ca românii care ghine la târg, că mai mult d'ala ghinise, și la urmă ne despărțim p'alea până dreptu oazărmii. Plec eu. Când să ies din oraș, taman amurgul așa și era un ger de mama focului și-o sprânceană roșie încolo peste dealuri, și eram nițel cam băut... Așa, mă pomenesc eu un ala mic zice: „la-mă și p' mine în căruță până mai încolo, mă neică“. Un alamic și unde tremura dă frig dă era rebegit că era un ger, maica ta, doamne!... Și nu era rumân, era altă nație, că vorghia altă limbă. Și-l urc, taică, în căruță. Acu, eu nu știu, cum am făcut o'am adormit și când m'am trezit mai încolo, ce să vezi, vericule? era plecat peste picioarele mele și mi-le descânta, mi-le fermeca în limba lui, că nu era rumân, era altă nație, că vorghia altă limbă. Eu dac' am văzut așa mi-am făcut cruce și el s'a dat jos pe la spatele căruții. Era lumină ca ziua și l'am văzut cum se ducea pe zăpadă încolo până a intrat în pădure. Când am ajuns acasă dinaspă ziua și-am dat să mă dau jos din căruță, pace: nu puteam și nu puteam. M'a dat jos nevasta cu un alt rumân. Pasămite el îmi betejișe picioarele. Și să zici o'at dat cu paru ori cu ceva, așa! cu vorba, numai cu vorba, era altă nație, că vorghia altă limbă.

Și m'a învățat un conțiliu dela noi

popor tiner, pot zice, în America, ne-am clădit biserici, am fondat societăți de ajutor și cultură, cari toate sunt menite spre a ne ajuta unul pe altul prin noi insine, și pe cât ne este cu putința a ne cultiva și educa.

Incheind zicem: Când Doamne vom putea și noi Românii Transilvăneni să serbăm ziua libertății? Ai Doamne grije și de Români, turma ta rătăcită!

Trimitem salutări fraților din Patrie în numele soc. „Transilvaniana“.

Ioan N. Șufană,
secretar.

NB. Călduroase mulțumiri acelor, cari au avut bunăvoința de a suprasolvi, cu ocaziunea paradei, la muzică, micșorând astfel speșele societății. I. N. S.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 24 Octomvrie. Din partidul independist au mai repășit deputații Pilisy Istvan și bar. Thorocz-kay. Biroul ungar de corespondență este informat că deputații naționaliști își vor depune mandatele în comisuniile dietei pe motiv că în comisii au fost aleși numai puținii membri ai clubului naționalist.

Viena, 24 Octomvrie. Asupra stărei sănătății împăratului Francisc Iosif, astăzi știrile sunt favorabile. Ameliorarea boalei se menține. Noaptea a petrecut-o liniștit și n'a avut decât numai câteva intreruperi ale somnului. Aceșele de tusa sunt mult mai rare și de mai mică durată. Reconvalescența suveranului e apropiată, totuși există posibilitatea unei recidive.

Neuwied, 24 Octomvrie. Principele Wilhelm de Wied, fratele reginei Elisabeta, fost președinte al camerei seniorilor în Prusia, a murit aci eri după amiază în etate de 62 ani.

Sofia, 24 Octomvrie. Din Constantinopol se anunță, că ambasadorul englez a prezentat la ultima conferință a ambasadorilor un proiect pentru reforma judiciară în Macedonia. Ambasadorii ceilalți au cerut instrucții la cabinetele lor.

Constantinopol, 24 Octomvrie. — Exarhatul bulgar a adresat cu trei săptămâni înainte de recenta notă a puterilor trimisă la Sofia, la Atena și la Belgrad, o circulară tuturor organelor din Macedonia și din vilaietul Adrianopol depinzând de influința sa, prin care se condamnă în mod sever acțiunea comitetelor și a bandelor, îndemnând ca pacea să nu fie turburată prin asemenea acțiuni revoluționare. Exarhatul bulgar a luat pe de altă parte măsuri pentru a împedea pe învățători de a se amesteca la acțiunea bandelor și a comitetelor ma-

ca să-l dau în judecată și mi-a făcut și o țâr de jalbă aici și zicea că-mi ghine cetate.

— Du-te acasă, moșule, că s'a pornit cităția, o s'o primești.

— Așa? Să trăești, taică, mă duc.

Pleacă foarte vesel, săltându-și zehnea pe umeri.

Afară la ușă râde și spune apro-dului:

— Hă-hă! îmi vine cetate. Mi-a spus domnu pricoror. Mă duc. Și vezi nu era rumân, era altă nație, că vorghia altă limbă.

Tatăl e dat afară din cancelaria procurorului, unde rămâne numai fit-sa, ca să istorisească cum s'a întâmplat faptul.

E foarte frumoasă, plânge și spune:

— „Eram cu ghitile la câmp, când mă pomenesc că ghine și intră în vorbă cu mine; — după ce mai stă ce mai stă, văz că bagă deștele în gură și șueră odată. Eu zic: „ce faci, mă Voicule? de ce șueri?“ Și numai mă pomenesc că ies din pădure alți doi flăcăi tot din sat dela noi și vin și pun mâna pe mine și mă ia și mă târăște în pădure tocmai la ulmu lu Nichita... M'am sbătut eu... am țipat... am dat să mușc, da pe urmă nu mai știu, că dac' m'am trezit, ședea lângă mine... Tocmai pe urmă am văzut eu“...

E trecut în odaia de alături unde o examinează doctorul, al căruia glas se

cedonene precum și la „unelirile socialiste“. Cincizeci de învățători au fost îndepărtați pentru amestecul lor în acțiunea bandelor.

Cetinge, 24 Octombrie. Opinia publică din Munte-Negru e preocupată mult de două sinucideri ale unor oameni politici. Primul sinucigaș e un învățător cu numele de Boskovic, care era în Skuplina disolvată, un fruntaș al opoziției. Învățătorul numit a fost transferat la Podgorița din motive de persecuții politice. Nevoind să primească postul acesta, el a fost destituit. Amărât din această pricină, Boskovic s'a sinucis. Mai tragică e însă soarta celuilalt sinucis, voevodul Savo Plomenas, un bătrân de 74 ani și care-i rudă de aproape cu principele Nichita. Voevodul Plomenas, nemulțumit de curentul politic ce domnește în Munte-Negru, trăia de mai mult timp retras în orașul Duvigno. Acum câteva săptămâni, voevodul a fost citat la judecatorie și condamnat la 4 zile închisoare pentru că a bătut pe niște copii obraznici. Plomenas care se bucura altă dată de multă autoritate, văzându-se la bătrânețe condamnat la închisoare, și-a tras 2 gloanțe de revolver în cap, pe când se înapoia dela judecatorie. Voevodul a rămas mort pe stradă. Sinuciderea aceasta a cauzat mare senzație în Munte-Negru și a provocat multe discuții și comentarii.

Paris, 24 Octombrie. D. Fallières a primit eri în audiență pe d-nul Iswolski, ministrul afacerilor streine al Rusiei.

Varșovia, 24 Octomvrie. Din Lodz se anunță că aseară la oarele 9 o patrulă militară voind să aresteze 5 persoane suspecte, acestea au luat-o la fugă. Soldații trăgând focuri în urma lor au ucis 7 trecători, 3 bărbați și 4 femei. Din aceasta cauză se născu o panică indescriptibilă în străzile vecine, unde oamenii înspăimântați se ascunseră prin beciuri și pe sub pat.

Berlin, 24 Octomvrie. Tenorul Caruso, care concertează pentru prima oară aci, va apare într-o reprezentație specială în fața împăratului Wilhelm în opera „Aida“.

Orel, 24 Octomvrie. În stațiunea Karatchew, bandiții au impresurat trenul mixt și au atacat pe călători dintre cari mulți au fost răniți, iar unii din ei ucși.

Tobolsk, 24 Octomvrie. — O explozie s'a produs în clădirea administrației poliției dela Ischim, situată la nord de Petropawlosk. Această ex-

aude diotând greșierului: „...coruncule mirtiforme... urme de violențe pe părțile externe...externe nu interne... vânătați provenite prin lovire...“

Fapt recent petrecut ieri, zice doctorul intrând.

Procurorul, care s'a plimbat d'alungul odăiei, poruncește aprodului să aducă pe inculpat. E un flăcău voinic, brun, cu gene lungi, cu ochii scilpitori. Cum intră e înhățat de piept de procurorul care-l sucește, îl zgudue, îl răsucește și-i strigă:

— Cum ai făcut, tâlharule, să necinstești fata? hai?

Flăcăul se pierde, dar când îl lasă din sguduit, se reculege:

— Cu voia ei, d-le procuror; nu mă omorâți... zău! cu voia ei. Să nu mai apuc să calc iarbă verde.

— Cum cu voia ei, tâlharule?

— Cu voia ei! Ea m'a chemat. A trimes p'o vară a ei de mi-a spus că m'asteaptă la marginea pădurii; și dac'am văzut m'am dus și am găsit-o. Și așa e, dar cu voia ei, nu cu sila, cu voia ei.

— Dar vânătaile de pe trup tot cu voia ei le-ai făcut, mă tâlharule?

— Alea tat-su i le-a făcut, tat-su și frati-su al ei. A bătut-o de ziceam c'o omoară. A scăpat-o maica. I-a dus și rachieu s'o tragă mă-sa că ziceam că moare.

Fata e adusă și confruntată.

— Ia auzi, fă, ce zice asta, că cu voia ta.

plozie a fost provocată cu prilejul desfacerei unor lăzi de munițiuni și arme. Trei soldați au fost ucși și 5 răniți. Celulele condamnaților la muncă silnică au fost în parte dărâmate.

Literatură.

Amicul tinerimei, care întră acum sub direcțiunea d-lui I. Moșil, în anul al V-lea al existenței sale, ese acum în editura institutului de arte grafice „Minerva“ din București. Apare de două ori pe lună. Abonamentul anual costă numai 5 Lei, numărul 20 bani, și este la noi Românii unica lectură pentru tinerime, care îngrijește ca tinerimea să aibă o lectură aleasă și variată, care să-i nobilizeze inima, să-i instruiască spiritul și să-i dea cunoștințe folositoare în viață. Numeri singuratici à 20 bani să găsească și la Tipografia și Librăria A. Mureșianu.

Reuniunea

învățătorilor români gr. cat. din archidieceză.

De lângă Mureș, Oct., 1907.

Biblioteca Reuniunii: Bibliotecă au următoarele despărțăminte:

1. Biblioteca centrală are 56 tomuri și 2 mape, parte mare donată de d-l Iuliu Bărdosy, inspector R. școlar comitatens în retragere și membru onorar al reuniunii și de d-l Aureliu C. Domșa, redactorul foaiei bisericești-politice din Blaj. Numărul cărților aflătoare în biblioteca centrală nu să indică în raportul comitetului central, ba nici aceia nu să spune, că de ce specii sunt acele.

2. Despărțământul Aiud 36 tomuri, Alba-Iulia 262 opuri în 280 tomuri, afară de aceste mai multe ziare și reviste. Bia-Sănmărtin 83 tomuri, Blaj 150 tomuri, Cojocna 80 tomuri, Dârgea 82 tomuri, Iernot 29 tomuri, Giurgue 47 tom., Ludoș 109 tom., Mediaș-Ibașfalău 258 tom., Morlaca 85 tom., Uioara 197 tom., Reghin 50 tom., Sibiu 143 tom. și 427 broșuri, Turda 109 tom. și despărțământul din vicariatul Făgărașului 250 opuri și mai multe tomuri.

Afară de acestea mai au biblioteci, dar nu se știe din câte tomuri, următoarele despărțăminte: Arieș, Cătina (câmpie), Indul și Sebeșul-sășesc.

Din aceasta enumerare a bibliotecilor să poată cu durere constata, cu ce puțină interesare să poartă atât despărțămintele sigurate, dar deoseb. biroul central față cu înființarea și prosperarea bibliotecilor reuniunii! Biblioteca centrală s'a înființat abea de vre-o câți-va ani, în raportul comitetului central nu să spune nici numărul, nici specialitatea cărților. Conform statutelor dela constituirea reuniunii cu ceilalți oficiali totdeauna s'a ales și bibliotecarul central, dela care însă nu am auzit nici odată un raport separat și așa comitetul central, ca să nu fie prea bătătoare manciata asta, f'u silit a cuprinde cele privitoare la biblioteca centrală în raportul său general.

— Minte! minte! care cu voia mea? Minte!

— Minț eu, fă Ilinco?

— Minți! minți!

— Fă Ilinco, gândește-te ce faci. Mă bagi în pușcărie și e mai mare păcatu. Dă frica lui tat-su spune așa, domnule procuror, că îi e frică. Da cu-ți mai fie frică, fă, că a'ci suntem naintea domnului procuror și n'are ce-ți face...

— Cu sila! Minți! repetă fata, neridicând ochii. Parcă e o fiară și totuși frumoasă ochi.

— Minti, ai? n'ai trimes tupe Sanda, p'ă var'ta să mă cheme, fa? Nu mi-ai dat tu ștergaru ăsta? Dăla cine e ștergaru ăsta? Dăla cine ai tu inelul ăla din deșt, ai? Nu ți l-am dat eu?

Fata se dă înapoi lângă fereastră.

— Nu viniși tu numai cu mine la Drăgaică dela târg dela Dragoslavele, singuri amândoi în poștalion și nu ne-am iubit? Spune, fă, că-ți faoi păcat și mă bagi în pușcărie pe degeaba, spune del..

M... m... minți!

— Astea ți-a fost vorbele? astea-ți-a fost făgăduiele? Și încă mi te mai jurai lângă crucele din Valea Velinașului.

Fata s'a învelit în perdeaua ferestrii și plânge, plânge cu hobote:

— Voicule, mă omoară taica... V... Voicule, mă omoară neica. (Va urma.)

In procesul verbal al adunării generale cetim la punctul 20, că secretarul reuniunii propune, ca pentru augmentarea bibliotecii centrale cu opuri de specialitate să se voteze o sumă oare-care. Pe baza acestei propuneri adunarea generală votează 100 cor. și cu procurarea cărților de specialitate încredințează pe biroul central.

Dela aducerea acestui decis salutar a trecut deja mai un an și noi cei din provincie nu știm nimica despre executarea concluzului adunării generale. In organul oficios al reuniunii n'a apărut de atunci nici un raport despre cărțile procurate cu aceste 100 cor. câte cărți s'au cumpărat? Câte s'au donat din partea particularilor in decursul anului? Peste tot nu știm, că biblioteca centrală ce cărți are? din care despărțământ câți au folosit-o? căci dacă erogăm o sumă așa de considerabilă — după starea noastră financiară, — ne-ar plăcea să știm, că oare să folosește biblioteca noastră? și dacă da, in ce măsură? Peste tot ar fi foarte cu scop, când biroul central ar pregăti un proiect de un regulament intern pentru folosința cărților din biblioteca centrală, ca așa învățătorii din provincie să știe, că sub ce condițiuni pot împrumuta cărțile din biblioteca centrală; comunicându-se în organul reuniunii și titlurile cărților, ca așa doritorii de cetit să aibă din ce alege.

Mulți vor obiecta poate, că este de prisos crearea și augmentarea unei biblioteci centrale, fiind-că in cele mai multe despărțăminte există deja biblioteci; — dar prea bine cunoaștem însuși din raportul comitetului central, — că bibliotecile despărțămintelor ce puține cărți au, ba despărțămintele nici nu sunt in starea cea plăcută materială, ca să și procure cărțile costisitoare de specialitate; pe când cu puteri unite, cu ajutorul eficace al adunării generale putem crea și augmenta in Blaj, in centrul reuniunii, o bibliotecă de specialitate pedagogică și economică, de care cu toții ne vom putea folosi spre perfecționarea noastră și care va putea in măsură mare ridica vaza reuniunii noastre și față de străinii, cari ne vor invidia de progresul nostru și pe aceasta parte întregitoare a unei reuniuni organizate conform cerințelor timpului modern.

Mureșanul.

Un pericol în casă.

„Recunoștința nu se găsește de cât la câine.”

Iubesc animalele și in special am o deosebită atențiune pentru câine, pentru care chiar mi-am consacrat o parte din studii.

La noi in țară avem toate rasele de câini, până la cei mai de preț, dela cei mai frumoși, până la cei mai urâți și toți deopotrivă, ne sunt dragi; căci in obiceiurile lor găsim totdeauna ceva draguț. Ei știu să se facă simpatici.

Tocmai asupra acestei simpatii, care in multe cazuri e prea exagerată, aș vrea să atrag atențiunea in scop de a preîntâmpina și stavili multe boale ce putem împrumuta dela acel prieten al casei. Multe cazuri s'au văzut de boli de piele la oameni la cari s'a constatat mai târziu c'au fost luate dela câinele din casă.

Căderea părului, care adesea nu se știe de unde a provenit, căutată cu deamănuntul, s'a găsit de multe ori că se trage dela câinele nostru iubit.

Răia cânelui, deși se deosibește intru cât-va de a omului, totuși poate să se transmită la om. Apoi: limbricii, panglica și boala de ficat, numită „chist-hidatic”, e stabilit că omul le ea dela câine, prin mângăiere și lăsându-se a fi lins pe obraz, buze etc.; prin care mijloc ouăle

paraziților din intestinul câinelui, se strecoară in corpul nostru.

Tuberculoza-ofica asemenea o împarte cu dărnicie, atât copiilor, cât și oamenilor maturi și in fine turbarea ce apare la câine pe neașteptate, ne-o împrumută cu cea mai mare ușurință.

De multe ori câinele nostru scăpând din curte se întoarce cu o rană, fie că se vede, fie că este ascunsă sub păr, și dacă această mușcătură i-a fost dată de un câine turbat, apoi timp de un an de zile, el poate avea in corp sâmânța turbării și la un moment dat să turbeze.

Sunt apoi cazuri de turbare mută, când nici un semn nu ne face să bănuim teribila boală; ci doar ne poate înșelă că câinele are un os in gât. In acel moment balele fiind inveninate, dacă băgăm mâna in gura câinelui să-i scoatem presupusul os și avem o rană pe mâini, luăm cu siguranță turbarea.

Multe și grele sunt deci boalele ce le putem lua dela câine și dacă nu ne putem lipsi de acest prieten credincios al casei, trebuie să-i purtăm îngrijire specială, căci prin aceasta păstrăm sănătatea noastră.

Să dăm câinelui hrană curată și destulă, ca să nu fie silit să umble prin murdării și mai cu seamă trebuie să ținem multă socoteală de curățenia corpului lui; cu deosebire pentru cei cari stau toată ziua in casă.

Relativ la întreținere trebuie părăsită credința că „până la un an să nu se spele câinele că moare”; aceasta nu e adevărat. Câinele să se spele de mic, ca și copilul, însă să se spele seara, să se ștergă și să se înfășure bine ca să nu răcoască; căci nu din bae, ci din răceală mor cei mai mulți câini, cari n'au fost îngrijii bine după bae.

Să ne spălăm mâinile ori de câte ori am umblat cu câinele; cu un cuvânt să ținem seamă că având un câine avem un pericol in casă.

„Veterinarul”. M. Penescu, Căineni.

Mulțumire publică.

Subscriși prin aceasta venim a aduce cele mai călduroase mulțămite băncii de asigurare mutuală »Transilvania« din Sibiu pentru grabnica și acurata purcedere la despăgubirea daunelor cauzate prin incendiul din 27 Septemvrie 1907 care a distrus o parte bunicică din comuna noastră. Indemnăm cu totindinsul pe toți confrății noștri economi, ca luând pildă din nefericirea noastră să nu întârzie a și asigura tot avutul lor mișcător și nemisăcător agonisit cu atâta trudă in astfel de zile grele. Să iee pildă din nefericirea celor ce n'au fost asigurați, cari au rămas in timpuri aproape de iarnă fără adăpost. Aceia, cari doresc să se asigure li indemnăm să se asigure la banca susnumită »Transilvania, care după-sum ne-am convins singuri este una dintre cele mai bune bănci de asigurare, care întrece in promtitudine și acuratețe ori-ce bancă de felul acesta și față de care numai cuvinte de laudă și mulțumită putem avea.

Romos, in 13 Octomvrie 1907. — Ioan Măndrescu m. p., George Basarabă m. p., Ioan Baba m. p., Ioan Vasin I. Gheorghită m. p., Ioan Ștefan m. p., Aurel P. Ordean m. p., Nicolae Trocan m. p., Nicolae Baboiu m. p., Ioan Pleșug m. p.

Dare de seamă și mulțumire publică.

La producțiunea teatrală-muzicală aranjată de *Tinerimea română din Zărnești*, in 29 Iulie a. c., au binevoit a contribui următorii P. T. Domni:

Excelența Sa Ioan Mețianu, Arhiepiscop și Metropolit, Dr. Iancu Mețianu, Martin Copony, El. Itoș, câte 20 cor., Tekari, 15 cor., Arseniu Vlaicu 14 cor., Nicolau Garoiu avocat, Dr. Eugen Mețianu avocat, Gusztáv Czampa, jude cercual, N. Bădulescu (România), Ioan Străvoiu paroh, Aurel Tipeiu, farmacist (România), câte 10 cor., Const. Ioanovicu, comerciant 8 cor., Ioan Vodă, notar 7 cor., Prehall Ferencz, Andreiu Șenchea, P. Mețianu, Pfaff, Stan Străvoiu, comerciant, Maria Coleș (România), câte 6 cor., Ioan Dan, protopop, Dr. Trnovsky medic, Nicolau Sperchez inv., Nicolau Runcean inv., George Preșmerean com. (Brașov), Ioan Străvoiu comerciant, Dr. Iancu Garoiu, Nicolau Râmbețiu notar (Poiana-Mărului), câte 5 cor., Vart. Bude dir. școlar, Czampa sen., Ioan Coleș primar, Bucur Mețianu, Nicolau Pană inv., Aron Gogonea paroh, Ioan Guiman notar, Ioan Gârniță, Ioan Sperchez inv., Ioan Berariu, M. Baiu, Pompiliu Dan învățător, Nic. Micudă, Ioan Comșa Baiu, câte 4 cor., Dr. Ioan Dobre, Ioan Comșa comerciant, Piper George, Ștefan Bulmez, Efreim Curișanu, Galacteon Șofariu, câte 3 cor., Petru Pavel croitor (Brașov), George Moșoiu comerciant, Radu Mețian, Nicolau Dan cassar, câte 2 cor.

Cu taxele dela bilete s'a încassat in total suma de 468 cor. 60 fl. Subtrăgându-se speșele de 215'60 a rămas un venit curat de 253 cor. care s'a dat »Reuniunii femeilor române pentru împodobirea bisericilor din Zărnești, pentru care scop s'a și aranjat petrecerea.

Tuturor marinoșilor contribuenți le exprimăm și pe calea aceasta cele mai călduroase mulțumite.

Zărnești, in 1 Oct. v. 1907.

In numele tinerimei:
George Naslea, Nicolau Ilie, președinte, cassar.
Ștefan Garoiu, controlor.

MULTE ȘI DE TOATE

Cum s'a căsătorit un American cu bunică-sa?

Lăcomia după avere își are multe istorii interesante. Iată încă una: Un Dr. Buffon din America și-a adunat bogății mari, trunzind și cruțând până la adânci bătrânețe. N'a avut însă parte de copii, cari li muriseră. I-au rămas totuși dela ei doi nepoți. Aceștia însă erau creșcuți in absurditate, ca cum sunt de regulă cei ce moștenesc rodul suzorilor altora și bătrânului li făcea nespuse supărare faptul acesta. S'a întâmpat apoi de i-a murit și soția. Acuma, bătrânul părăsit și indignat asupra purtării nepoților, i-a desmoștenit. Pe nepoată, pentru-că se măritase fără voia lui după un bărbier și pe nepot pentru-că risipea pe sporturi, ținea curse de cai. Și, ca să nu mai poată ajunge nimic nepoți, a hotărât să se însoare. Nepotul naibei însă, Thomas Allison — așa-l cheamă — și-a îndemnat mireasa să se ia cu buna pe lângă moșul, să-l câștige. Așa a și fost. Moșul a îndrăgit fata (nu știa că e mireasa nepotului) a luat-o in căsătorie. După un an a murit moșul și atunci a luat-o nepotul cu toată averea.

Cel mai mare oraș din lume.

Londra, capitala Angliei, după numărarea din urmă, are șapte milioane și jumătate de locuitori. A șasa parte din populațiunea țării locuiește in capitală.

Cum urzicele omează cămilii.

Kohr Veter, maior francez, arată că urzicele sunt foarte periculoase pentru câini și mai ales pentru cei de vânatoare. Aceștia in arderea lor de a urmări vânatul, nu bag de seamă întepăturile ce le fac urzicele printre care ei pătrund.

Tocmai târziu când nu mai urmăresc vânatul, simt picăturile pe piele. Se ling și in felul acesta trag și pe nări și pe gât țepele. Acestea, prin substanța rezicanță ce conțin, umflă pielea nărilor. a gâtului și a plămânilor, așa că de multe ori câinii mor din această cauză.

Semnele după care se cunoaște că câinii au fost întepați de urzicio, sunt următoarele: Câinele este neliniștit, merge ce merge, apoi stă pe loc, se linge pe piele, chelălăie, pielea este roșie, dure-roasă, mai târziu când peri de urzică au pătruns in plămân și pe gură, și când a început congestia, câinii fac spume la gură, au atacuri de epilepsie, călduri mari, convulsii, etc.

Câinii tineri și cu părul mic sunt mai expuși ca cei bătrâni, cari știu să se păzească mai bine.

Deci să ferim câinii, de a intra in urzicio.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branicea.

Să capetă pretutindenii
Kalodont
Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

Câte-va cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar in realitate adevărată că in vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușesti sunt atrofiate și cari in urma ușurinței din tinerete și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cine-va care să dea tinerimii deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite in tot ce privește viața sexuală, trebuie să fie cine-va omul să și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere neosururile lor secrete. Dar nu e in deajuns însă a destăinui aceste neosururi ori și oui, ci trebuie să ne adresăm unei asfel de medic specialist, conștiințios, care știe să dea asupra vietei sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va luceta existența boalelor secrete.

De e chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul reunit in toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta, VII., Rákóczi-ut 10), unde pe la gă disoreția cea mai strictă primește ori-cine (atât bărbatul cât și femeile) deslușiri asupra vietei sexuale, unde sângele și sucurile trapești ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de bătă, chinurile sufletuștii i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. PALOCZ vindeca deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice, boalele de țesut, bășică, nervi și șira spinăriei, începăturile de confuzie a minții, urmările onanșei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. In ceea-ce privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cine-va, din ori-ce casă, n'ar putea veni in persoană, atunci cu plăcere i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (in epistolă e de ajuns a se înlătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fie caruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. până la 5 ore p. m., (Duminea până la 12 ore a. m.)

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta, VII., Rákóczi-ut 10.

Cel mai numeroși profesori și medici li prescriu zilnic
Sirolin contra morburilor de plumăni, catar, tuse măgărăscă, scrofule și influență.
Se vă feriți de imitație, de aceea să se ceră: *Pachetarea originală „Roche.”*
F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel Helvetia (Schweitz).
„Roche”
Se capetă cu prescriere medicală in farmacii. Sticla 4 cor.

Librăria editoare H. ZEIDNER Braşov (Brassó).

Fondată la anul 1867.

Cărţi pentru şcoală foarte ieftine

Fondată la anul 1867.

(pentru şcolile populare şi medii) — aprobate şi prin păreri distinse recomandate — recomandă librăria H. ZEIDNER, Brassó.

Exemplare pentru învăţători gratis şi franco.

Preţurile estrasului din Catalogul, care s'a trimis astăprimăvară (împreună cu Catalogul pentru piese de muzică „Cântarea înaltă sufletul”), s'au redus foarte mult, ce se poate afla în fie-care librărie sau la fie-care comerciant, care ţine cărţile de şcoală.

Cărţile pentru şcoală să pot căpăta în acele locuri de vânzare cu preţuri foarte aprobabile (potrivite).

Domnule învăţător! Prin introducerea cărţilor de şcoală din editura lui H. ZEIDNER, Brassó păstraţi părinţilor din comuna D-V, în fie-care an multe coroane!

Vă rog să folosiţi anunţul acesta în locul paginilor 4, 5 până la 9 din „Estras din Catalogul librăriei H. ZEIDNER Braşov, care l'am trimis astăprimăvară în toate părţile. Preţurile indicate acolo nu mai au valoare, dela apariţia acestui anunţ! Ori şi care librar liferează cu preţurile aceste şi cu condiţii favorabile.

4 Librăria H. ZEIDNER, Braşov—Brassó.

5 Librăria H. ZEIDNER, Braşov—Brassó.

6 Librăria H. ZEIDNER, Braşov—Brassó.

7 Librăria H. ZEIDNER, Braşov—Brassó.

Editură proprie.

Abecdarul ilustrat I-a carte a copiilor, de St. C. Alexandru, legat C. —24

Abecdar nou ilustrat pentru şcolile primare de ambele sexe, de D. Dogariu. Partea I, legată —30 fl., Partea II, legată C. —36

Carte de cetire ilustrată pentru şcoal. primar. de G. Zaharia. Part. I., leg. 36 fl., II. leg. —40

Cartea copiilor ilustrată de St. C. Alexandru pentru cl. 2 primară, leg. C. —70 broş. C. —50

Carte de cetire pentru anii din urmă ale şcolilor populare şi de repetiţiune, de D. Dogariu şi N. Pilîia, broşată C. 1.— leg. 1.80

Abecdar maghiar, întâia carte pentru deprinderea limbii maghiare în şcoal. pop., de Fr. Koos şi V. Goldiş. Ed. V., leg. C. —40

A doua carte pentru deprinderea limbii maghiare de Fr. Koos şi V. Goldiş. Ediţia II., legată —40 fl.

Manual de limba germană pentru şcoal. populare, de I. Dorca, legat C. —60

Aritmetica de E. F. Lurtz, pentru şcoal. populare, traduse de un învăţător. Partea I. Numeri 1—100. broşat C. —40

Partea II. Numeri dela 1—1000, ediţ. 2 br. —70

Partea III. Fraţiunile comune şi decimale practica italiană, etc., broş. C. —80, leg. C. 1.—

Partea IV. Raporturi, proporţiuni, reguli de 3 simplă şi compusă etc., broş. C. 1.20 leg. C. 1.60

Aritmetica de D. Dogariu, cu numeri întregi, ediţia 2. broşată C. —50 fl.

Aritmetica pentru anii din urmă ai şcolii primare, de I. Dariu, broşată C. —70 fl.

Geografia Ungariei de Dr. Nic. Pop şi Vasile Goldiş. Elemente din Geografia generală pentru şcolile pop. Ed. IX. cu harta Ungariei colo-

rată. broş. —50 fl., leg. —60, cu harta neagră broşată —40 fl.

Istoria Ungariei şi elemente din istoria generală pentru şcolile populare, de Dr. Nic. Pop şi N. Pilîia. Ediţia X., cu ilustraţ. broş. 30 fl.

Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală, pt. şcoal. pop. de S. Moldovan, broş. C. —80

Elemente din constituţia patriei sau drepturile şi datoririle cetăţenesci pentru şcoal. pop. de Vasile Goldiş. Ediţia II., legată C. —80 fl.

Fizica pentru şcolile populare cu multe ilustraţiuni, de D. Făgărăşanu, legată C. —60

Elemente de fizică pentru şcolile populare, de I. Dariu. Ediţia V., legată C. —60

Chemia anorganică de I. Filipescu. broş. 50 fl.

Economia câmpului şi grădinaritul de G. Moian broşată 30 fl., legată 40. fl.

Elemente de muzică vocală pentru şcolile populare, de N. Stoicovici, broşată 30 fl.

Colecţiune de cântece şi cântări bisericesti pe note, pentru şcolile populare de N. Stoicovici. Partea I. broşată 30 fl.

Cărţi auxiliare pentru şcolile primare.

Conductor la aplicarea noului Abecdar, ilustrat de D. Dogariu, broşat C. —24

Dicţionar portativ român-german-maghiar de H. Schlandt, broş. a C. —20.

— Ediţia întreagă: român-german-maghiar, german-maghiar-român, maghiar-german-român, broş. C. —60 în pânză legat C. —80

Lira şcoliei sau colecţiune de cântece pentru tinerimea şcolară, de un prieten al copiilor. broşată C. —40

Micul cântăreţ în biserică sau răspunsurile dela Sfta Liturgie de I. Dariu, ediţia II. broş. 10 fl.

Micul rugătoriu în şcoală şi acasă de I. Dariu, broşat C. —10

Cântece de irozii la Naşterea Domnului împreunate cu câteva cântări naţionale, broşat 12 fl.

Epistole a Domnului Isus Christos ce a trimis-o D-zeu din cer, broş. —12 fl. legat —20 fl.

Visul Născătoarei de D-zeu împreună cu rugăciuni pentru tot creştinul. br. 12 fl., leg. 20 fl.

Sonorul sau frumos răsunătoarele plăno-cânturi la Mormântul Domnului de G. Ucenescu. Ediţia IV. broş. C. —24

Versurile Naşterii Domnului nostru Isus Christos. Ediţia IV., broşată C. —12

Calete de desemn, pentru şcoal. primare şi civile.

Caiet de desemn pentru şcolile populare şi civile de A. Lukáts. Caietul I. cu 50 de modele. Caiet ul II. cu 40 de modele. Caietul III. cu 25 de modele, a căietul C. —16

Caiet de desemn pt. şcoal. de fete. Ediţ. 2. C. —24

Modele pentru caligrafia română în şcolile primare după sistemul profesorului gimn. A. Lukáts. şi de I. Dariu C. —20

Caiet de exerciţii caligrafice cu diagonale Nr. 1. şi 2. a C. —6 fl.

Modele pentru caligr. maghiară şi germ. C. —24

Calete de probă stau la dispoziţie!

Manuale pentru şcolile medii,

(gimnaziale, reale şi şcolile civile de fete).

Carte de cetire, pentru clasa I şi II gimn. şi reală, seminare, pedagogice şi şcoal. super. de fete, de Ioan Popea revid. de Dr. Const. Lacea. ediţ. V, legat în pânză C. 2.—

Gramatica limbii române, pentru clasa I şi II gimn. etc. de N. Bogdan, broş. C. 2.—, leg. 2.40

Curs sistem. de gramatica limbii române întocmit pentru şcoal. secundare după cele mai nouă receriri ale instrucţiunii de N. Pilîia revăzut de Nic. Sulică, prof. gimn. Ediţia IV. volumul I. (Etimologia) broşat C. 1.—

Curs de limba maghiară pentru şcoal. gimn. etc. prelucrată după Toepler de P. Budiu, prof. gim., broşat C. 1.20, leg. în pânză C. 1.80

Manual de limba maghiară pentru cl. I-a gimn. etc. de N. Bogdan, pr. g. broş. 1.—, cart. C. 1.20 pentru clasa II-a, broş. C. 1.—; pentru cl. III-a, broşat C. 1.20; pentru cl. IV-a broşat C. 1.40

Gramatica elementară a limbii germane cu deprinderi de tradus germane şi române virite printre regule şi cu vocabulele de I. Maxim. prelucrată de N. Pilîia, broşat C. 1.80 legat în pânză C. 2.—

Sintaxa limbii germane, întocmită pentru cl. super. ale şcol. medii de N. Pilîia, broş. C. 1.—

Gramatica latină pentru cl. I şi II gimn. prelucrată după sistemul lui H. Perthes de P. Budiu, Iosif şi A. Barseanu, broş. C. 1.—, leg. C. —50

Carte de cetire latină, pentru cl. I-a gimn de P. Budiu, Iosif şi A. Barseanu, cu vocabular broşat C. 1.20; pentru cl. II-a gimn. cu vocabular broşat C. 1.60

Explicări la cărţile de limba latină, pentru cl. I şi II gimn. de P. Budiu, Iosif şi A. Barseanu, broşat C. —50

Sintaxa limbii latine, pentru cl. III şi IV gimn. de V. Goldiş, prof. în pens. broşată C. 1.60

Curs complet de limba franceză de A. Vlaicu. metoda I. Fetter. Partea I şi II, broş. 1.60 partea III, C. 1.60; partea IV. C. 2.—

Grammaire française, de A. Vlaicu, broş. C.—60

Geografie, pentru şcolile medii. după D. Laky de prof. D. Făgărăşanu şi S. Moldovan. Tom. I. Regatu Ungariei, ed. 2-a ilustr. leg. C. 2.—

O moşie

comasată, situată în comitatul Târnavana-mare în mărime de 154 jugăre, cu casă de locuit şi edificii economice este de vânzare sau se dă în arândă.

Tot acolo este de arândat o livadă de 120 jugăre, foarte potrivită de păşunat oile.

A se adresa la Administraţiunea „Gazetei“.

3087,3—6.

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi explicarea dansului nostru de salon.

„Romana“ dans de colonă în 5 figuri. Descrişă şi explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefaţă“), de Tunarul din Dumbrău, Popa. — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

Broşura este în quart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adăusul unei ocole de note (muzica „Romanei“ cu explicări) şi costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

KEINE MASCHINE!

FLÜSSIGES LEUCHTGAS

BLAUGAS.

In Flaschen fertig geliefert!

Schönste Beleuchtung.

Ueberall anwendbar.

GEFÄHRLOS!

Keine Behandlung!

Aufklärung erteilt gratis

Flüssiges Leuchtgas-Fabrik

Czinkota (Budapest).

Librăria H. ZEIDNER, Braşov—Brassó. 8

Geografia, pentru şcolile medii, după D. Laky de D. Făgărăşanu şi A. Barseanu. Tom. II. Europa fără de reg. Mării-Mediter. broş. C. 1.— Tom. III. Asia, Africa, Australia şi America, legat C. 2.—

Curs elementar de botanică şi zoologie, pentru clasele inferioare etc. de G. Chelariu, partea II. broşat C. 2.—

Istoria universală, pentru şcolile sec. de V. Goldiş. Vol. I. Ev. vechi, broş. C. 1.50; leg. C. 2.10

Aritmetica, de F. E. Lurtz. Partea III. fracţiunile comune şi decimale, practica italiană regula de trei simplă şi compusă etc. broşat C. —80 legat C. 1.—. Partea IV. Raporturi, proporţiuni, calculul societăţii şi câteva alegaţiuni. Termi-nul mediu, interesele compuse, calcularea factorilor, discountului, a hârtiilor de stat, a acţiilor. Purtarea şi inducerea contului curent, contabilitatea industrială etc. broşat C. 1.20, legat în pânză C. 1.60

Cărţi auxiliare şi diverse.

Dicţionar german-român, pentru şcolă şi conversaţiune de Th. Alexi, 5 ediţ. broş. C. 3.60

— român-german, 2 ediţ. prelucrată şi completată. S'a aplicat în parte ortografia Academiei Române dela 1904, exclusiv cea mai nouă ortografie germană. broş. C. 4.50

Amândouă părţile legate într'un volum elegant în piele C. 10.—

Caractere morale, exemple şi sentinţe de Ioan Popea, profesor, broşat C. 2.—

Încercări în literatură, de I. A. Lăpădat, br.—50

Despre metrii în poeziile lirice al lui Horaţiu, de I. Lengeru broşat C. —20

Instrucţiuni populare, despre datoririle şi drepturile de dare, de W. Niemandz, broşat C. —60

Bucătăreasa naţională, carte de bucate cu 1465 de reţete, de J. C. Hinţescu, broş. C. 1.60

Paţanille mult cercatei Griselde, istorioară morală prea interesantă, de Hinţescu, broş. —12

Mănunchiu de flori. Colecţie de poezii şi cântece vechi de Nic. Oancea, broşat C. —20

AMERICA

Plecare din HAVRE în fiecare Sâmbătă, din VIENA în fiecare Marţi.

Bilete de drum pe

Linia franţeză

Bilete de drum pe

Căile ferate americane

in ori şi care staţiune — cu preţuri originale.

Informaţii mai de aproape gratis şi franco numai pe

Linia franţeză

Wien IV. Wiener-Gürtel 16 (gegenüber der Süd u. Staatsbahn).

A se observa acurat adresa.

[3029,4—6.]

La tipografia şi librăria A. Mureşianu se află de vânzare următoarele:

Cărţi literare apărute din ediţia „Minerva, Bucureşti.

N. Petra-Petrescu. Ilie Marin, istorioară pentru tinerime, localisată după nemţesce. 193 pag. . Preţul cor. 1.50

Vasile Pop, „Domniţa Viorica“ roman. Preţul 2 cor. (plus porto bani) 20

M. Saloteanu. „Floarea Oflită“, roman. Preţul 2 cor. (plus porto bani) 20

Ştefan Iosif, „Credinţe.“ Poesii a cor.) 1.5

Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrânii“, schiţe din viaţa boerilor moldoveni 1.50

Eugeniu Boureanu. „Povestiri din copilărie“. Preţul a cor. 1.50

M. Eminescu, „Poesii postume“, ediţie nouă, 263 pag. cu note. Preţul c. 1.50

N. N. Beldăceanu. „Chipuri dela Mahala“ Conţine 305 pag. Preţul cor., 1.50

Ion Manolache-Holda. Feţe, portrele schiţe şi nuvele, ediţie I. 316 pag. Preţul Lei 1.50

Il. Chendi. „Fragmente“. Un şir de interesante articole (informaţiuni literare), şi sunt o continuare a volumelor „Preludii“ şi „Folietone“ scri-se. 246 pag. Preţul Lei 2.50

Avis.

Se caută un practicant de farmacie, care a absolvat 6—8 clase gimnaziale. din familie bună, tânăr. Condiţii avantajoase. Cunoaşterea limbii române se pre-tinde necondiţionat.

A se adresa la D-l Roth Albert farmacist în Gyergyó-Tölgyes.

[3020,5—4.]

Cântarea înaltă sufletul!

George Dima: Cele mai frumoase compoziţiuni de caracter bisericesc şi lumesc pentru cântare şi pian, coruri mixte şi de bărbaţi etc. ale acestui mă-estru al muzicii au apărut la H. ZEIDNER în Braşov. Catalog gratuit!

În aceeaşi librărie este un sortiment bogat de cărţi literare româneşti, de utensilii pentru scris şi desemn, deposit de hârtie, şi despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

(2805,28—52.)

Avis!

Aduc la cunoștința On. public
că am predat

„Hotelul Central Nr. 1.“

tovarășului meu de până acuma D-lui
Iosif Wyhanek. Mulțumind pentru
concursul dat, rog ca și succesorul
meu să fie sprijinit.

Cu toată stima
SZEGŐ ARPAD,
Str. Fântânei 25.

Referindumă la avisul de sus
rog și din partemi sprijinul On. pu-
blic, asigurând un serviciu solid și
prețuri convenabile.

Cu toată stima
IOSIF WYHANEK,
hotelier.

[8047,2-2]

În 6 zile
la
AMERICA.

Transport de persoane
în
TOATE PĂTURILE DIN LUME.

Cereți clarificări și îndrumări.
E de ajuns carte postală.

Răspundem românește.

FALK et Comp.
Secția românească.

Hamburg.
Strada Raboisen Nr. 30.

Din cauza desfacerei totale a proviziunilor noastre din
ȘCOALELE DE POMI

FRIEDRICH GASPARI Co. în Mediaș (Ardeal)

oferim cu prețuri scăzute toate articolele din
școalele noastre de pomi ca: **văratici, ernatici, tufe,**
de smeură, fragi, diferiți mărăcini pentru garduri,
Coriferi, trandafiri etc.

Catalog cu prețuri la cerere să trimite gratis.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaș

modern instalat — afară de Kartel livrează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid
din izvoarele cu acid carbonic din Baile dela
Buziaș renumite în toată lumea, pentru fabri-
carea de apă gazoasă, cărciumarilor,
și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat
artificial și puțin spornic.
Serviciu demn de încredere și conștientos!
Apă minerală și apă vindecătoare

în sticle de 1/4 și 1/2 litru.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și băgică.

Apă de masă de rangul întâiu!

Informații se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlensäure-Werke und
Mineralwasser-Versandt in Buziásfürdő.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐ.** — Inter. Telef. 18.

Magazin de încălțăminte

ALFRED IPSEN

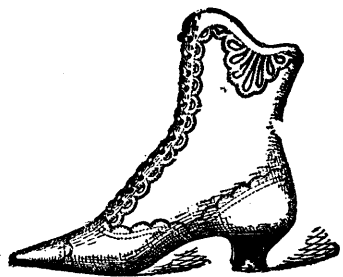
Brașov, Strada Vămei 36, vis-à-vis de Cafeneana Transilvania
(Halta Tramvaiului.)

Mare asortiment și deposit bogat de Ghete pentru stradă,
Sport, de lucru și de lux, potrivite după picior și cu prețuri
foarte ieftine.

Specialitate: **Ghete fine** cu sic lucrate după măsura
și metod ortopedic. — La comande de
afară ajunge trimiterea unei ghete vechi ca măsură.

Reparaturi

se fac prompt
și ieftin.

(2817,39-4.)

Institut indigen. Banca de asigurare
„TRANSILVANIA“
din Sibiu

intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin
fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața
întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: Capital asigurat asupra vieții:
94,975.294 cor. **9,239.195 coroane.**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii **4,295,120-15 e.**, pt. capitale asig. pe viață **3,760,810-21 e.**

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea în Sibiu,
strada Cisnădiei nr. 5 etagiul I., curtea I., și prin agenturile principale
din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate
comunele mai mari.

Picături pentru ușurarea vânturilor și cârceilor

Bibergeiltropfen

Un medicament de casă probat încă din anul 1844, care
escitează pofta de mâncare și promovează mistuirea.

Prețul unei sticle 1 cor.

Se trimite numai 2 sticle cu rambursă de 2 coroane 50 bani.

Comandă a se adresa:

JULIUS BITTNER'S Apotheke in Gloggnitz

(2775,24-25.)

Niederösterreich.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în pozițiune de a pute escuta ori-ce
comandă cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii.

BILANȚURI

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Couverts, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul
tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în eta-
giul, înderept în curte. — Prețurile moderate. —
Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.